JAVA-BODE.

NIEUWS-, HANDELS- EN ADVERTENTIE-BLAD VOOR NEDERLANDSCH-INDIË.

A°. 1861. **Woensdag, 1 Mei.** **N°. 35.**

Hoofd-Bureau. Te *Batavia* bij H. M. VAN DORP; te *Samarang* bij DE GROOT, KOLFF & Co. en G. C. T. VAN DORP; te *Soerabaija* bij LE ROY & Co., te *Pasaroean* bij WEIJERMANS & Co., te *Cheribon* bij BLOK & Co. en A. A. RUZETTE; te *Tagal* bij Mevr. de Wed. G. M. VAN DORT; te *Madioen* bij G. A. HOGENRAAD; te *Padang* bij H. R. VAN WIJK, Rzn.; te *Amboina* bij A. HARMSEN; te *Makassar* bij W. EERHOUT & Co. en voor *Nederland* bij J. NOORDENDORP, Pijpmarkt te Amsterdam.

Prijs per half jaar voor *Batavia* .... *f* 12,50.
" " " " *Java* .... " 15,—.
" " " " *Buitenbezittingen* .... " 17,50.
" " " " *Nederland* .... " 22,50.
De betaling geschiedt vooruit.— Brieven franco.

De JAVA-BODE verschijnt op Woensdag en Zaturdag van elke week, voor posttijd.

De prijs der Advertentiën is 50 cents voor de Vijf woorden.
Bij eerste of meerdere herhaling 25 "
Behalve het Zegel voor den Lande.

Bij deze Courant behooren twee BIJVOEGSELS.

ADVERTENTIEN.

Bevallen van eenen ZOON, *H. A. Hoogeveen*, Echtgenoot van,

L. W. C. KEUCHENIUS.

BATAVIA, 25 April 1861. (1379)

Voorspoedig bevallen van eene DOCHTER, vrouwe *E. C. S. Tiedeman*, geb. de *Gelder*.

BATAVIA, 25 April 1861. (1421)

VENDUTIE

Op Donderdag 2 Mei 1861.
à 4% Vendusalaris
voor het Commissiehuis van

Van Slooten, Morgan & Co.,

VAN

DIVERSE LIJNWADEN,

IJZERWERKEN, PROVISIEN en DRANKEN.
1000 stuks ongebleekte Shirtings.
400 " gedrukte Muselins.

VIJF GOEDE PIANINOS. (1390)

OP DE VENDUTIE

van Donderdag den 2den Mei, zullen worden verkocht,

Eene groote partij Fransche

PROVISIEN & WIJNEN,

bestaande uit:
OLIVES PHARCIES.
MOUTARD DIAPHANE.
TOMATES.
TRUFFELS.
VRUCHTEN OP WATER & BRANDEWIJN,
PETITS POIS, SARDIJNTJES, GELÉES, CHAMPIGNONS, PATÉS, CHOCOLADES, etc., etc.

200 kisten à 50 fl. fransche ROODE WIJN,

St. Estephe, St. Eulalie Barsac,
3 Balen groote en kleine KURKEN,
2 " PANTALONS.

(1433) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

VENDUTIE

op Donderdag, den 2 Mei 1861,
in een huis achter de Weeskamer,
door

J. SPEET,

van eenen netten en goeden

INBOEDEL,

bestaande uit: Spiegels, Schilderijen, Hanglampen, Canapés, Stoelen, Tafels, Mahoniehouten en andere Meubelen, Meet-Instrumenten, waaronder een Waterpas van Lenoir, eene prachtige Draaibank voor Amateurs, Wapens, enz.

Rij- en Bendie Paarden. (1382)

Op de Vendutie

van Donderdag 2 Mei,
in de **Berendrechtslaan** zal mede worden verkocht,

Eene fraaije ligte

HANDWAGEN,

(1383) voor EEN en TWEE PAARDEN.

Wegens vertrek:

VENDUTIE

op Vrijdag den 3den Mei,
voor een Woonhuis in de ***Gang Kadiman, Goenong Sahari*e,**
van

DIVERSE MEUBELEN,

Wagen, Bendie en goedloopende Wagen- en Bendiepaarden, Tuigen.

Voorts:
3 Karbouwen en Acht melkgevende Koeijen met kalven.

(1378) Door GEBRS. VEIT.

VENDUTIE

op VRIJDAG 3 Mei voor het Commissiehuis van

J. SPEET,

VAN

DIVERSE LIJNWADEN,

Gordijngoed, Fransche Madapollams en Shirtings.

Voorts:
40 Kisten Stopflesschen.
5 " Sigaren à 10 mil.
500 Zakken Bruine Suiker.
100 Manden Witte dito.
Een Partij Broodsuiker en
Een Partij puike Koffij voor huishoudelijk gebruik. (1403)

Vendutie

op Maandag den 6den Mei 1861,

voor een der Localen der Recherche aan den kleinen Boom, van de onder volgende goederen, gelost uit het bij Anjer gestrande schip *Twee Anthonij's*, kapt. van Rijn van Alkemade, als:

Ongeveer 800 KISTEN STAAL.
100 Vaatjes BOTER van der Leeuw.
20/2 Vaten SPEK.
3 Kisten PAPIER.
300 Kelders GENEVER A.V.H.
100 Vaatjes BOTER A.V.H.
Provisiën, bestaande uit vaten VLEESCH, SPEK, enz.
1 kist gemaakte KLEEDEREN,
ANKERS en KETTINGEN,
enz., enz.,

Door

(1410) VAN RIET en TER GOUW.

Op de Vendutie van den 6 Mei 1861,
zullen alsnog verkocht worden,

Een partij beschadigde ledige Leggers,

afkomstig van het gestrande Schip *Twee Anthonijs.*

(1454) VAN RIET & TER GOUW.

VENDUTIE

op Maandag den 6 Mei 1861,
wegens vertrek,
voor een huis op Molenvliet,

VAN DIVERSE MEUBELS,

HUISRAAD, WAGENS, PAARDEN,
etc., etc.

Zal in het volgend Nummer breedvoeriger omschreven worden.

(1450) CASSALETTE & Co.

Vendutie

op Dingsdag, den 7den Mei,
voor het Commissiehuis van

GEBRS. VEIT,

Passar Senen,

van diverse Meubelen van Vertrekkende personen; Wagens, Bendies, Tuigen, goedloopende Wagen- en Bendiepaarden.

Voorts:
Gemaakte HEMDEN, TAFEL- & SERVETGOED, WITLINNEN, enz., enz. (1437)

Vendutie

op Woensdag 8 Mei 1861,
WEGENS VERTREK,
voor het woonhuis van den Heer ***de Pineda,***
Goenoeng Saharie (*Pientoe Besie*),
door

VAN SLOOTEN, MORGAN & CO.,

van eenen netten en wel geconserveerden Inboedel,
bestaande uit:

Spiegels en Schilderijen,

Hang- en Tafellampen, Stoelen, Tafels, Kasten, Ledikanten, Knapen, Porcelein-, Glas- en Aardewerk, Martevanen, Wagens, Bendies, goedgedresseerde Wagen- en Bendiepaarden, Tuigen, etc. (1427)

SUIKER-ONDERNEMING

Pebaijoran en Kalangsarie.

Op Woensdag den 22sten Mei 1861,
des voormiddags ten 10 ure, zullen voor het kantoor

Jhr. Mr. F. JUNIUS VAN HEMERT,

van den Heer

publiek worden verkocht, onder nadere goedkeuring der verhuurders, het regt van huur op bovengenoemde landen loopende nog ZES JAREN, alsmede op Inventaris, aanplant, enz., volgens daarvan opgemaakten staat.

Nadere informatiën bij
Jhr. F. E. LEIJSSIUS, *Pebaijoran.*
B. KOPERSMIT & Co., qq. } *Batavia.*
TIEDEMAN & VAN KERCHEM, qq. }

(1431)

HOUT-VENDUTIE

op Woensdag 8 Mei,
op het Heemradenplein,
door
CASSABETTE & Co.,
van
Balken en Ribben
(1438)

Het
MAGAZIJN VAN PIANO'S
van
DUBRAY & Co.,
Gang Patjenongang,
is ruim voorzien van eene groote verscheidenheid uit muntende Piano's, in verschillend model uit de Parijsche fabrieken, expresselijk voor het Indisch klimaat vervaardigd.

Hiervan geven zij een ernstig gemeenden waarborg, en tevens de verzekering, dat zij, indien er, uithoofde van gemis aan soliditeit, het een of ander gebrek aan deze Piano's mogt ontstaan, bereid zijn, die tegen andere te verwisselen.

Piano's in Ruil en te Huur.
Stemmen van Piano's. Abonnements-prijs ƒ 25.— per kwartaal. Reparatie van allerlei soorten van instrumenten.
Muziek, Instrumenten, Snaren,
en eindelijk:
ONDERSCHEIDENE ORGELS.
(1309)

De Ondergeteekende
Dr. L. PEBAQUÉ,
Dentist, heeft de eer het publiek bij deze bekend te maken, dat hij hier per mail is aangekomen en te spreken is voor het publiek, in het Hôtel des Indes, No. 16, waar hij korten tijd denkt te verblijven.

Hij TREKT TANDEN en KIEZEN zonder pijn te veroorzaken of opzwellingen te weeg te brengen, en door middel van een quarts cement vult hij de tanden op de best mogelijke wijze.

Ook zet hij Kunsttanden en Kunstgebitten volgens de nieuwste en beste methode, zijnde hij daartoe van de beste benoodigdheden voorzien, zooals van gevulkaniseerd Gutta Percha, Carolina zilver, goud en platina, enz.

De met zuiver goud of cement gevulde tanden worden zeer hard en kunnen zeer langen tijd dienen.

De prijzen zijn uiterst matig gesteld, en zal hij al het mogelijke doen, het geëerde publiek genoegen te geven. Geen betaling wordt gevorderd voor dat de kunstbewerking volkomen is afgeloopen.

Des verkiezende kan men hem ten zijnent ontbieden.

BATAVIA, Dr. L. PEBAQUÉ.
20 April 1861. (1361)

Electro Plated Zilver.
GROOTE EN KLEINE
Lepels en Vorken, Theelepeltjes
en
verder **TAFELGEREEDSCHAP.**
Alle superieure kwaliteit en tegen lage prijzen te bekomen bij
(1453) H. M. VAN DORP.

PHOTOGRAPHISCH ATELIER
RIJSWIJK.
VAN
WALTER WOODBURY.
Dagelijks geopend van half acht tot 12 uur. (1311)

Toko Espagnol,
Ontvangen:
HAZELNOTEN.

Wordt gevraagd:
EEN DERDE STUURMAN,
voor de reis naar Nederland.
Adres:
(1434) LANGE & Co.

Wederom ontvangen:
Een factuur prachtige
SPIEGELS.
(1445) VAN WALCHREN & VAN DORP.

LAURTZEN EN CO.,
STOOM- EN WERKTUIGFABRIEK.

Met referte op het bovenstaande, maken de ondergeteekenden bekend, dat zij

op den 15den April a. s.

eene FABRIEK zullen openen, waarin alle soorten van **MACHINES gefabriceerd en gerepareerd worden,** benevens de REPARATIE van diverse **Instrumenten, Lampen, etc., etc.,** voor welker soliditeit zij instaan. Zij beloven eene prompte bediening en bevelen zich daarom in de gunst van het geachte publiek beleefdelijk aan. De fabriek is gevestigd op het Molenvliet digt bij den Heer Lagnier.

(1451) LAURTZEN & Co.

In Entrepot en in Consumptie:
BESTE FRANSCHE COGNAC
in Vaten en in Kistjes à 1 dozijn.
CHAMPAGNE in heele en halve fleschen van beroemde merken.
OLD SHERRY, superior quality.
ECHT HAANTJES BIER, van Rendorp.
ECHT SELSERWATER in halve Kruiken.
MANDARIJN GEMBER No. 1.
BESTE MANILLA SIGAREN, Cortados No. 2.

ENGELSCH JAGTKRUID
in heele en halve blikken.
(1396) WINSSER, DE LANGE & Co.

VERWISSELING KANTOOR
van
J. SPEET.
Voor Mail reizigers over **Triëst,** Oostenrijksche GOUDEN DUKATEN, PRUISISCHE FREDERIK D'OR. (1381)

Ontvangen:
FRAAIJE
GRAF-TOMBES EN ZERKEN,
en recommandeert zich tevens tot het graveren derzelve, onverschillig in welk schrift.
(1356) T. B. IHNEN.

Ontvangen:
ZEER FIJNE PLAIDS.
(1388) JOHN PRYCE & Co.

ZILVER- EN CRISTALWERK
van
GILLES GREVINK.
Ontvangen een klein maar uitgezocht factuur
ZILVER- en CRISTALWERK,
als:
THEESERVIEZEN, BOKALEN, GROG- en WIJNGLAZEN, BROODMANDEN, SUIKERMANDJES, TAFELSCHELLEN, SIGARENSTELLEN INKTKOKERS, VISCH-, SLA- en TAARTLEPELS.

Alles naar den laatsten smaak vervaardigd en tegen *hoogst billijke* prijzen.

Te bekomen bij
(1452) H. M. VAN DORP.
Batavia 1861.

Per ***Soerabaija Packet*** heden ontvangen:
SCOTCH ALE,
gebotteld door **A. C. Legel,** Hofleverancier, Spui, No. 90, 's Gravenhage.

Dit bier is door zijne uitmuntende kwaliteit bijzonder aan te bevelen.
(1395) WINSSER, DE LANGE EN Co.

REISWAGENS,
gemonteerd.
Bij
(1370) ABEELEN, DENNISON & Co.

Ontvangen:
Een partijtje puike
SLAOLIE.
(1400) VAN WALCHREN & VAN DORP.

PUIKE ZOETEMELKSCHE
en
LEIDSCHE KAZEN.
VAN WALCHREN & VAN DORP.
(1401)

Ontvangen van Londen:
HEEREN en DAMES
Toilet Nécessaires,
Werkdoosjes, Reuk-Etuis,
SCHRIJFCASSETTES,
ZAK-COMPASSEN, MAATROLLEN
van verschillende grootte, waarop Nederlandsche en Engelsche maat,
SIGARENKOKERS,
ALBUMS VOOR PHOTOGRAFIE PORTRETTEN,
NAALDENBOEKJES, Marine- en Opera-KIJKERS,
STEREOSCOOPTOESTELLEN met Plaatjes in Kistjes,
DESSERTMESSEN in Kistjes,
Scheermessen van ***Rodger,***
Élegante INKTKOKERS, Bronzen en Vergulde
ÉTAGERE VOORWERPEN, STOFBRILLEN,
een groot assortiment
PATENT-SLOTEN,
FILTREERMACHINES,
bijzonder gemakkelijke **IJzeren Stoelen,** bij uitstek geschikt voor zieken,
REVOLVERS, DUBBELE BUKSEN, SCHIJFBUKSEN, JAGTGEWEEREN, enz., enz.
(1387) JOHN PRYCE & Co.

Egyptisch **KATOEN-ZAAD.**
Americaansch **KATOEN,** (*gins.*)
Bij
(1393) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Terrines
DE FOIE GRAS,
Merk „**HENRY,**" ***Strasbourg.***
Ontvangen bij
(1448) S. B. VAN KLEEFF & Co.,
Passar Pisang en Rijswijk.

Ontvangen van Bordeaux per Vallée de Luz.

FRAISES au jus.
EAU DE VIE blanche.
HUILE D' OLIVE superfine in flacons.
MARASCHINO de Zara.
BONBONS riches.
SAUCISSONS de Lyon.
CHOCOLAT Louit.
FIGUES.
MACARONI en VERMECELLI in kistjes.
TRUFFES pures.
PATE DE FOIES d'oie de Strasbourg truffé.
SARDINES.
VINAIGRE DOUBLE, in kistjes à 1 dozijn.
Bij
(1397) WINSSER, DE LANGE & Co

Collins
PATENT ASSEN & VEEREN
van 4 en 5 bladen, lengte 3 voeten, 1 duim en 3 voeten, 6 duimen,
BENDIE ASSEN en VEEREN,
Engelsche RACE-ZADELS, wegende circa $5^1/_2$ pond,
PLEETEN TUIGEN voor 4 en 2 paarden,
Bendietuig, Halsters, Paardendekens,
Wagen- en Bendie Lantaarns,
GESTIKTE en andere FRAAIJE
ZADELS,
met en zonder randen en ordinaire
ENGELSCHE ZADELS.
Bij
(1369) ABEELEN, DENNISON & Co.

MAATSCHAPPIJ VAN TOONKUNST.

De Directie heeft de Eer Heeren Leden kennis te geven, dat de op HEDEN-AVOND bepaalde

Algemeene Repetitie

van

MENDELSOHN'S LOBGESANG,

is uitgesteld tot aanstaanden Vrijdag den 3den Mei,

en dat het CONCERT waarop bedoeld Muziekwerk zal worden ten gehoore gebragt, zal plaats hebben

op Maandag, den 6den dezer

des avonds ten 8 ure,

in het Lokaal van den Schouwburg,

Namens de Directie voornoemd:

(1428) C. VRIESENDORP,

Secretaris.

---

ocieteit de Harmonie.

STAFMUZIJK

op Donderdag den 2den Mei, a. s. des **avonds ten 8 ure.**

Namens de Directie:

De Secretaris,

(1457) E. JEEKEL.

MAÇONNIEKE SOCIETEIT.

VERGADERING,

Donderdag den 2den Mei 1861,

des avonds ten 8 ure.

De Secretaris,

(1456) J. FAES.

Avec la permission de Mr. le Resident.

CIRQUE OLYMPIQUE

de Paris,

sous la Direction de

Mr. H. OLIVIER.

La départ de la troupe pour la Chine se trouvant fixé

Le 15 MAI.

Il ne sera plus donné que

TROIS DERNIÈRES

REPRÉSENTATIONS,

dont les exercices seront en partie nouveaux et bien choisis. La PREMIÈRE aura lieu

VENDREDI, 3 Mai.

PRIX DES PLACES: Premières *f* 4,—.

Secondes *f* 2,—. Galeries *f* 0,50. (1441)

SPAARBANK.

Zitdagen 3 en 17 Mei.

(1430)

Regtstreeks uit FRANKRIJK per *Vallée de Luz* ontvangen:

PILULES
GOURMANDES-PURGATIVES
DE
CAUVIN.

Place de l'Arc de Triomphe, No. 10 *à Paris.*

Dit purgerend en zuiverend Plantenmiddel, geauthoriseerd en populair in Europa sedert 1790, uithoofde van deszelfs gemakkelijk gebruik en algemeen erkende doelmatigheid in ongesteldheden van het bloed en de vochten, hardlijvigheid, slijm, gal, slechte spijsvertering, scheele hoofdpijn, verkoudheid, klierachtige aandoening, enz., enz., werd nog nimmer in Indie aangevoerd en is thans te bekomen à *f* 2.— per doos en in het groot à CONTANT met 20 % rabat bij

(1440) GEBRS. BEIJNON.

---

50 ton grof
BEENZWART,

TE KOOP,

(1364) bij DüMMLER & Co.

De ondergeteekenden hebben *op nieuw ontvangen:*

Jeffreijs PALE ALE op flesschen, kruiken en halve kruiken.

Allsopps PALE ALE op flesschen en kruiken.

Furse's PORTER op heele en halve flesschen.

MADEIRA, PORTWIJN, SHERRIJ, TENERIF en CHAMPAGNE.

IJzeren LEDIKANTEN met veeren.

Prachtige Engelsche KROONEN en LAMPEN met glazen versierselen.

Engelsche ZADELS en WAGEN TUIGEN.

(1391) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

HUURWAGENS

IN ALLE SOORTEN.

Verkrijgbaar in de Wagenverhuurderij van

(1355) T. B. IHNEN.

STERKE PEDATTI ASSEN,

expres gemaakt voor het transport van Suikerriet op velden en slechte wegen.

bij

(1392) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

WAGEN-FABRIEK
EN
Zadelmakerij

van

G. GIRAUDEAU,

Pintoe Bezaar en Rijswijk.

Per *Valée de Luz* direct ontvangen:

Een groot assortiment GEREEDSCHAPPEN en BENOODIGDHEDEN tot het vak behoorende, waaronder Lakens, Zijde en Galons van verschillende kleuren voor Rijtuigen te garneren, verlakt Leder, prachtige Lantaarns, Tuigen van Berlijnsch Zilver, koper en zwart verlakt voor 1, 2 en 4 paarden, Engelsche Zadels, waaronder voor Dames, alles is van eene nette en soliede bewerking.

Hij neemt de vrijheid zich bij voortduring in de gunst van het publiek aan te bevelen tot het vervaardigen van Rijtuigen, Tuigen, enz., verder voor het doen van alle reparatien, belovende eene prompte bediening en zeer billijk in prijs te zijn. (1436)

ECHTE DEVENTER KOEK.

(1449) S. B. VAN KLEEFF & Co.

De Ondergeteekende berigt, dat hij zijne

RIJTUIGEN,

niet dan **à contant** verhuurd.

(1443) J. RENAUD.

Djambatan Boesoek.

De te SHANGHAY gevestigde Branche onzer ***firma*** heeft van af 28 Februarij ll. opgehouden te bestaan.

Alle uitstaande zaken zullen door de Heeren **T. KROES & Co.** te SHANGHAY vereffend worden.

De Heer Theod. KROES houdt van af ***heden*** op voor onze Firma in CHINA per procuratie te teekenen.

DIMIER, BROTHERS & Co.

China, 1 Maart 1861. (1362)

De Ondergeteekende heeft zich alhier gevestigd tot het uitoefenen van

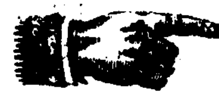
Handels- & Commissiezaken

onder de FIRMA

T. KROES & Co.

THEODORE KROES.

Shanghay, 1 Februarij 1861. (1363)

De ondergeteekende

HENDRICUS JOHANNES PRAEGER

maakt bekend, dat hij blijkens acten op den 26 November 1860 ten kantore van den Notaris **F. M. SCHMOLCK** te *'s Gravenhage*, onder nos. 12055 en 12056 gepasseerd, is aangesteld tot gemagtigde in Indië van de firma

L. J. ENTHOVEN & Co.

te *'s Gravenhage*, Fabriekanten in Metalen en Machineriën, en Concessionarissen voor de Gasverlichting dezer Stad.

H. J. PRAEGER.

Batavia, den 29 April 1861. (1422)

De ondergeteekenden maken bekend dat zij blijkens acte gedateerd Hamburg 23 Februarij 1861 door de

HAMBURGER ASSURADEURS,

tot hunne agenten voor deze gewesten benoemd zijn, en dat zij dientengevolge bij alle avarij gevallen wanneer de schade in Hamburg gerecouvreerd zal worden, geraadpleegd, en alle op de avarijen betrekking hebbende documenten door hunne handteekening gewaarmerkt moeten worden.

BüSING, SCHRöDER & Co.

Batavia, 25 April 1861. (1354)

ONDERWIJS EN OPVOEDING.

Bij den ondergeteekende, onderwijzer ter hoofdplaats ***Cheribon***, bestaat gelegenheid om eenige kostleerlingen te plaatsen.

Den Onderwijzer

(1426) W. C. BRANS.

Eene jufvrouw zag zich gaarne geplaatst tot assistentie eener huishouding of ter verzorging van kinderen.

Adres Java-Bode, franco onder Lett. H.

(1380)

Gevraagd:
CANDIDAAT.

Notaris

(1429) BODDE.

TE KOOP:
EEN STOOM SUIKERMOLEN,

vervaardigd door de **Lowmoor Company**, met Cylinders 24 maal 48 inches.

De zoo voordeelig bekende wijze van bewerking van deze Company zal wel eene voldoende waarborg voor de hoedanigheden van dezen Molen zijn,

In voorraad verschillende afmetingen van Suikerpannen, alsmede waarlooze stukken geschikt voor Watermolens van de Lowmoor Fabriek,

compleete stellen Water-Raderen, enz.,

(1417) PITCAIRN, SYME en Co.

Agenten van de Lowmoor Company.

Eene bijzonder net bewerkte

ROULETTE,

met toebehooren.

(1399) VAN WALCHREN & VAN DORP.

Te koop:

1 SPAN FRAAIJE EN HARDLOOPENDE

PAARDEN,

hoog ongeveer 4 voet.

Te bevragen bij den Heer

(1374) H. M. VAN DORP.

TE KOOP GEVRAAGD:

De VATTEL, Le droit des gens, etc.

WHEATON, Elements of international Law.

De MARTENS, Précis du droit des gens moderne de l'Europe.

Adres:

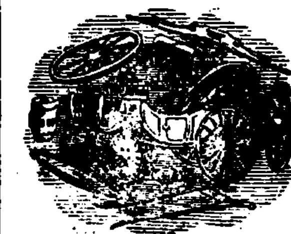
(1384) LANGE & Co., *Rijswijk.*

een solide

REISWAGEN.

(1446) VAN WALCHREN & VAN DORP.

TE KOOP

EENE COMPLEETE

WAGEN-VERHUURDERIJ,

gelegen op een der beste standen van BATAVIA, met daarbij behoorend HUIS, STALLING, etc.

(1444) VAN SLOOTEN, MORGAN & Co.

Te koop of te Huur

HET HUIS

op Kramat, laatst bewoond door den heer Wilson.

Te bevragen bij

(1439) J. C. GRAY.

TE HUUR HUIZEN in de
BERENDRECHTSLAAN en op BATOE TOELIS.
Adres:
(1411). A. THIEBAULT.

TE HUUR EEN HUIS
in de Sekretarielaan.
(1394) BOSHOUWER.

A Louer une Maison,

au BERENDRECHTS-LAAN habité par Monsieur **P. Landberg, Junr.**
Adres
R. DESCHAUX.
(1353) *Hôtel des Indes.*

ALGEMEENE VERGADERING

VAN STEMGEREGTIGDE DEELHEBBERS IN DE JAVASCHE BANK,

op Vrijdag den 3 Mei aanstaande, des voormiddags ten 10 ure in het lokaal der Bank.

a. Verslag der Directie over het boekjaar 1860/61.
b. Benoeming van een Directeur, ter vervanging van den ingevolge art. 41 van het Octrooi afgetredenden Heer A. J. W. van Delden.
c. Benoeming eener Kommissie tot opname van de balans.
d. Behandeling van een voorstel der Direktie tot het maken eener bijvoeging aan art. 60 van het Octrooi.

Dit voorstel ligt, ingevolge artikel 51 van het Octrooi, van heden af ter lezing bij het hoofdbureau.

Wordende een ieder, daartoe bevoegd, bij deze uitgenoodigd, om alle punten, welke men aan de beraadslaging dezer bijeenkomst mogt wenschen te onderwerpen vooraf schriftelijk aan de Directie mede te deelen.

Namens President en Directeuren der Bank voorn.
De Secretaris,
(1412) H. ROCHUSSEN.
BATAVIA, den 12 April 1861.

Soerabaijasche ZEE-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

De Directie maakt bij dezen bekend, dat Agenten dezer Maatschappij zijn:

te *Batavia*	de Heeren	DÜMMLER & Co.
„ *Samarang*	„	B. KOPERSMIT & Co.
„ *Makassar*	„	J. F. VAN LEEUWEN & Co.
„ *Padang*	„	DÜMMLER & Co.
„ *Amsterdam*	„	ALSTORPHIUS & VAN HEMERT.
„ *Rotterdam*	„	BESIER & JONKHEIJM.

Alle eventueele schaden kunnen in Nederland worden vereffend, waartoe de Agenten aldaar zijn in staat gesteld. (1424)

SOERABAIJASCHE ZEE-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

Ter voldoening aan art. 26 der Statuten, is de goedgekeurde balans over het eerste Boekjaar dezer Maatschappij ter visie gelegd ten kantore van de Directie en de Agentschappen.
Mr. W. H. 's JACOB, *Directeur.*
SOERABAIJA, 22 April 1861. (1423)

Nederlandsche Lloyd.

Bovengenoemde Maatschappij is bereid tot het sluiten van Verzekeringen tegen **Brand op Woon- en Pakhuizen, Meubilair en Koopmans Goederen, enz.,** zoomede op **Fabrieken en Industrieële Etablissementen.**

Nadere informatiën bij
(1420) PAINE, STRICKER & Co.
de Agenten:
te *Samarang* B. KOPERSMIT & Co.
„ *Soerabaija* FRASER, EATON & Co.

LIVERPOOL & LONDON FIRE INSURANCE Comp.

KAPITAAL groot £ 2.000.000 Sterling.

De Ondergeteekenden, benoemd zijnde tot Agenten op ***Java*** van bovengenoemde Maatschappij, deelen bij deze mede, dat zij bereid zijn, om **Polissen van Assurantie** op de meest voordeelige voorwaarden te verleenen op ***Pakhuizen, Goederen en Woonhuizen met het Ameublement,*** gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op ***Thee-, Koffij- en Suiker-Etablissementen op Java.***

De premiën van Assurantie zijn zoo laag mogelijk gesteld, en wanneer klagten mogten voorkomen, die vereffend moeten worden, zal de uiterste billijkheid worden in acht genomen.
(1416) PITCAIRN, SYME & Co.

PAUL VAN VLISSINGEN & DUDOK VAN HEEL
en
Van Vlissingen, van Heel & Derosne, Cail & Co.
Amsterdam.

De Ondergeteekenden, Agenten van genoemde fabrikanten hebben thans ten verkoop ontvangen:

Eenige stellen Centrifuges

met **drijfwerk** compleet.

EENE STOOMMACHINE

met horizontaal **Stoomwerktuig** van 6 p. k. en Stoomketel van 10 p. kr. hooge drukking met overbrengende beweging, liggende *alhier.*

EENE STOOMMACHINE

van 16 p kr. met ketel van 20 p. k., hooge drukking, benevens de overbrengende beweging voor een Suikermolen.

DRIE COMPLEETE

DISTILLEER-TOESTELLEN,

ter vervaardiging van Arak, waarvan 2 voor 16000 en een voor 21000 litres, een toestel **alhier** en 2 te **Soerabaija** liggende.

Cylinder-Papmolens, Pedattie-Assen en Bussen, enz.

Zij verwachten nog om uiterlijk in Maart per *Estafette* uit Holland te worden afgescheept

1°. **EEN SUIKERMOLEN**
met Cylinder van 28 × 56 Eng. duimen, met een dubbel stel kamraderen, om zoowel door Water als door Stoom te kunnen worden gedreven.

2°. **EENE COMPLEETE VACUUM-INSTALLATIE**
met *twee* pannen van 7½ Eng. voeten diameter.

3°. **Eenige enkele Centrifuge-Toestellen,**

4°. **Verscheidene IJzeren Suikerpannen met brandwerk, enz.**

Terwijl nog in confectie zijn:

Eene compleete Vacuum-Installatie,

met **twee pannen** van 7½ Eng. voeten diameter.

EENE SUIKERMOLEN

met cylinders van 19½ × 55½ Eng. duimen, met waarloozen topcylinder, doch zonder waterwerk etc. etc.

Nadere opgaven en teekeningen van alle bovenstaande machinerien verkrijgbaar bij
(1317) DÜMMLER en Co. en
bij den Heer E. J. EVERTS, te **Solo.**

MACHINERIEN.

De Ondergeteekenden, Agenten van de Heeren

GEORGE BUCHANAN & Co.,
Ingenieurs van York Place Ironworks,
ABERDEEN & BUCKLERSBURY, London,
Fabrikanten van Stoommachines en Ketels, Waterbouwkundige Toestellen; IJzeren Schepen en Praauwen; gegoten en geslagen IJzeren Spanten, Spoorweg-, Dok- en Haven- IJzeren Materialen, etc., etc.,

nemen de vrijheid Fabriekanten, Landeigenaars en anderen te herinneren, dat zij voortgaan met het leveren van alle soorten van

WERKTUIGEN,

in gebruik bij de bereiding van

Suiker, Koffij, Rijst, Olie, Kalk, Steenen, enz., enz.,

alsmede ook:

Zaagmolens,

VERVOERBARE STOOM-MACHINES, POMP-MACHINES voor IRRIGATIE DOELEINDEN, of tot het vullen van in de hoogte gelegene BADKUIPEN, STOOMKETELS, enz., enz.

Juist van ENGELAND pr. **George** *en* **Henry**
ontvangen:

TWEE GROOTE EN VERMOGENDE STOOM-SUIKERMOLENS

van welke een met cylinders van 54 × 26 Eng. duim en de ander van 60 × 28 Eng. duim.

Een dubbeld stel luchtledige pannen (Vacuumpans),

bestaande uit *Twee Koperen Howard Pannen*, elk van 6 voet en 6 duim diameter met STOOMKETELS, LUCHTPOMPEN, HEATERS, ONTVANGERS en STOOMPOMP compleet.

Verscheidene Stellen Centrifuges

met KETELS en STOOMMACHINES compleet; als ook:

TWEE WETZELPANNEN

met verbindingspijpen om te werken door STOOM, WATER, TREKVEE of HANDEN.

Als ook bieden zij Te Koop aan

Eenige superieure PERSPOMPEN,

pas ontpakt, geschikt om Badkuipen in Woonhuizen of Ketels van Stoommachines met heet of koudwater te vallen.
(1418) PITCAIRN, SYME & Co.

ROYAL INSURANCE COMPANY of LIVERPOOL.

BRAND- EN LEVENSVERZEKERING.

KAPITAAL GROOT **2.000.000.—** PONDEN STERLING

De ondergeteekenden, Agenten van bovengenoemde Maatschappij, gaan steeds voort, met verzekeringen te sluiten tegen brandschade op Pakhuizen, GOEDEREN en WOONHUIZEN met AMEUBLEMENT, gelegen in de hoofdsteden of nabijheid derzelven, alsmede op

THEE-, KOFFIJ- en SUIKER-ETABLISSEMENTEN op Java.

Zij nemen de vrijheid het publiek te herinneren, dat sedert kort ook LEVENSVERZEKERING bij de Batavia Branche gevoegd is en zij dus gereed zijn tot het sluiten daarvan op de voordeeligste voorwaarden. Het uitgebreide Kapitaal van deze Maatschappij in verband met de jaarlijksche opbrengst van meer dan 300.000 Ponden Sterling en een aanwezig fonds van ruim 700.000 Ponden Sterling, leveren een voldoenden waarborg voor hare soliditeit, terwijl de premien van verzekering even matig zijn als die van andere Maatschappijen en bij schade de voldoening op de promptste wijze geschied.
(1415) PITCAIRN, SYME & Co.

DE PILLEN VAN HOLLOWAY.

De ouders moesten van tijd tot tijd aan hunne jonge kinderen eenige van deze pillen ingeven. Dezelve zuiveren het bloed, en zijn een behoedmiddel tegen de ziekten waaraan kinderen zijn blootgesteld zooals: mazelen, kinkhoest, pokken, enz. De pillen zijn zoo onschadelijk in hare werking, dat zij het zwakste gestel hoegenaamd geen letsel doen.

Doosjes Pillen à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.
Potjes zalf à *f* 1.— *f* 3.— *f* 5.—.

Te Batavia	bij	S. B. van Kleeff & Co.
„ Banjoemaas	„	M. S. Cherimon
„ Soerakarta	„	W. Veldman.
„ Djokjocarta	„	Buijn & Co
„ Salatiga	„	F. Kruthoffer
„ Tagal	„	Wed. Dort.
„ Cheribon	„	W. Galistan.
„ Cheribon	„	M. Blok en Co.
„ Samarang	„	H. L. Lijon en Co.

de Groot, Kolff & Co. en de hoofdagenten Soesman & Co. (1415)

Ontvangen:

Eene fraaije Collectie

HOLLANDSCHE & ENGELSCHE Kinderwerkjes,

geillustreerde werken in prachtband, enz.
(1375) H. M. VAN DORP.

Wederom ontvangen:

HEINES Sämmtliche Werke,

21 Th. compleet à *f* 42.—
(1408) H. M. VAN DORP.

Gratis

SCHETSEN VAN BANDJERMASSING.

H. H. inteekenaren op bovengenoemde Schetsen, worden beleefd uitgenoodigd, voor zoo ver dit al niet reeds is geschied, de inteekening gelden à *f* 10.— ten spoedigste *franco* aan den ondergeteekende overtemaken, daar de *aflevering* niet eerder zal plaats hebben dan na den ontvangst dier gelden.
H. M. VAN DORP.
BATAVIA, 1 Mei 1861. (1455)

Fraaije Chinesche

SCHAAKSPELLEN,

met Schaakbord.

Ontvangen bij
(1442) H. M. VAN DORP.

BOEKHANDEL VAN H. M. VAN DORP te Batavia.

VERNEDE, Nederlandsche wetgeving compleet.	*f*	30.
BOSCH KEMPER, Wetboek van strafvordering.	„	60.
CHEVEAU en HELI, Theorie du Code pénal dernière édition.	„	50.
HUGH MILLER, Het scheppingswonder. . . .	„	3.
Idem, Getuigenis der gesteenten.	„	4.
ULE, de Wereld in den strijd harer wording.	„	8.
SCHLEIJDEN, de plant en haar leven. . . .	„	6.

(1435)

Nog eenige exemplaren te bekomen van:

HET BATAVIAASCH ALBUM.

Tiental Gezigten van de Hoofdplaats van Nederlansch Indie, geteekend door *C. T. Deeleman*, opgedragen aan Z. E. den Minister van Staat *J. J. Rochussen*,

Prijs *f* 12.—

Verkrijgbaar bij alle boekhandelaren in Indie en de Uitgevers
(1447) G. KOLFF en Co.

Malacca. De booswicht die een moordaanslag op den Resident heeft gepleegd, beproefde den 8sten April te ontvlugten. De policie beval hem zich rustig te houden, waarop hij den gevangenbewaarder te lijf wilde en ware het hem gelukt los te breken, dan zou hij voorzeker eenigen hebben gedood, voor hij weer gevangen was geworden.

In den nacht van den 9den April beproefden de reeds gevonniste misdadigers, die zich in H. M. gevangenis bevonden, uit te breken. Omgeveer te twee uren werd de wacht door twee andere gevangenen om hulp aangeroepen; en men bevond dat de overige gevangenen druk bezig waren de beletselen weg te ruimen, die hen van het venster der gevangenis scheidden. Gelukkig waren hunne beenen geketend, welligt waren zij anders ontsnapt. De kommandant der *Hooghly* kan hieruit zien, dat hij ongure gasten aan boord krijgt, en noodig zal hebben scherpe wacht te houden.

Tuticoreen parelvisscherij. Uit de *Bi-monthly Examiner* vernemen wij, dat de visscherij den 5den Maart is begonnen, en dat de visschers den volgenden dag met ongeveer 300,000 oesters terugkeerden. De vangst viel op den volgenden dag, met hetzelfde aantal booten, veel voordeeliger uit, daar men alstoen 4 à 500,000 verzamelde. De verkoopingen waren zeer gewenscht en er werden op den eersten dag zeer hooge prijzen besteed, die zich evenwel niet staande hielden. De aanvankelijke prijs van 100 Ropijen voor de 1000 stuks oesters viel spoedig op 25 à 30 Ropijen.

(*Straits Times* 20 April.)

Singapore. — De Inkomsten en Uitgaven van Singapore hebben in den laatsten tijd de aandacht tot zich getrokken, naardien deze in onmiddelijk verband staan tot de overgang van Singapore en aanhoorigheden (Straits Settlements) uit de magt der Oost-Indische Compagnie in die van het Britsche-Gouvernement. De verpachtingen welke den 15 jongstleden plaats hadden, oefenden een zeer gunstigen invloed uit op de inkomsten en bedragen voor de Opium 24.075 Doll:
Arak 6.600
Toddy (Toeak) 440
te zamen 31.115. Doll. per maand.
en leverden derhalve, ongerekend de pachten van Johore, 3.525 Doll. meer op dan het vorig jaar.

In de begrooting voor 1861—62, waren, gelijk men verneemt, de opbrengsten der verschillende pachtmiddelen geschat op 743.387. Comp. ropijen, terwijl zij werkelijk 86.345 Comp. ropijen meer opgebragt hebben.

Deze uitkomst is allezins bevredigend, en levert volgens de financiele grondslagen van den Gouverneur de Straits Settlements een batig saldo op van 589.387. Comp. Ropijen. (*Singapore Free Press*, 18 April)

Singapore. Op den 18den April werd onze aandacht gevestigd op de onevenredigheid der straffen door den regter uitgesproken tegen de oproerlingen, die dagelijks verwarringen doen ontstaan. Op dien morgen hadden zij geheelenal bezit genomen van Circulair Road en Lorong Teluk. Zij waren gewapend met puntige stokken, steenen, keijen, flesschen en dergelijke. De inlandsche soldaat was hulpeloos, een detachement rukte reeds van het station op, toen de muitelingen de stokken wegwierpen en de naaste winkels en huizen binnendrongen, waarvan de deuren waren gesloten. Wij hebben niet gezien, dat er iemand gevangen werd genomen. De stokken werden door de soldaten gebruikt om de straat van het gepeupel schoon te maken. Wat wij gezien hebben van de maatregelen door de policie genomen om de muiters gevangen te nemen, was zeer gebrekkig. Zoodra de roode mutsen der soldaten zigtbaar werden, vlugtte het gespuis de huizen binnen, voordat gene nabij genoeg gekomen waren, om een van het gewapend graauw te vatten. Wij moeten hier doen opmerken, dat de bewoners der huizen in Circulair Road en andere straten de oproergen schijnen te ondersteunen. Het naaste huis is eeu vrijplaats voor den rustverstoorder om binnen te vlugten, zoodra de inlandsche soldaten verschijnen. Wanneer de bewoners dier huizen zulke proeven van adhaesie geven aan wetteloosheid, kan men hen gerust als deelgenooten dezer rustverstoringen aanmerken. Het opleggen van boeten alleen zal hier niet baten; een dragt slagen zal beter helpen. De bevoegde autoriteit zal wèl doen hen zeer streng te straffen.

Nadat wij het bovenstaande geschreven hadden, werden wij onderrigt, dat een der hoofden van deze muitende benden gevangen is genomen. De gevangene is bekend als een der werkzaamste officieren der Ghee Hock Hoey. (*Straits Times*, 20 April.)

BUITENLANDSCHE BERIGTEN.

NEDERLAND.

Leeuwarden, 22 Febr. De drie maleische gevangenen Pa Sero, Sidin en Rasidin, zijn heden, ten gevolge kon. besluit van 14 Febr. 1861, no. 65, uit hunne criminele detentie in het huis van opsluiting en tuchtiging alhier ontslagen en naar Willemsoord overgebragt, ten einde van daar naar Java te vertrekken. Wij achten het der vermelding waardig, dat een hunner, die gedurende zijne gevangenschap hier te lande godsdienstig onderwijs had ontvangen, en bij herhaling zijn vurigen wensch daartoe te kennen had gegeven, den dag voor zijn ontslag, door ds. A. Diemont, evangeliedienaar in de gevangenissen alhier, na vooraf getuigenis te hebben afgelegd van zijn geloof, door den heiligen doop in de gemeenschap der christelijke kerk is opgenomen geworden. Deze plegtigheid had plaats in de gevangenis, in het bijzijn van den heer kommissaris des Konings, en leden der kommissie van administratie; terwijl de heer kommandant van het gesticht den genoemden evangeliedienaar daarbij als tolk ter zijnde stond.

— In 1859 zijn hier te lande aangekomen 39,533 vreemdelingen, zijnde het laagste getal sedert een tienjarig tijdperk. Die vermindering is het gevolg van het afnemend cijfer der aangekomen vreemde landverhuizers. Het cijfer was in 1859 slechts 762 tegen nog 4158 in 1857 en 13,057 in 1858. Indien echter de landverhuizers buiten berekening blijven, wijkt het cijfer der aangekomen vreemdelingen in de laatste vier jaren niet zoo aanmerkelijk af van de vorige vijf jaren, uitgenomen in 1858, toen dit cijfer, bij een veel vermeerderd aantal landverhuizers, toch zeer groot geweest is. Het getal verwijderde vreemdelingen liep van het jaar 1856 tot 1859 ten getale van 1656 tot 1312.

Amsterdam, 6 Maart. In de afdeeling *Koophandel* der maatschappij *FelixMeritis*, zal morgen avond, in eene vergadering met dames, de heer R. F. baron van Raders, oud-gouverneur van Suriname, een voordragt houden over de wijze van opheffing der slavernij in de Ned. West-Ind. Koloniën, welke zooveel mogelijk beantwoordt aan de verschillende belangen, te weten: van den staat, van de betrokken kolonie, van hare vrije ingezetenen en van hare slavenbevolking zelve; welke voordragt door een gemeenzaam onderhoud over het gesprokene zal gevolgd worden.

— De studenten in de geneeskunde aan de Hoogeschool te Groningen, hebben aan Z. E. den minister van binnenlandsche zaken een verzoekschrift doen toekomen, waarin zij beweren, dat het *verpligtend* schrijven eener *dissertatie*, om tot medicinae doctor bevorderd te worden, meestal niet aan het doel, dat er mede wordt beoogd, beantwoordt; dat het diëntengevolge wenschelijk is, dat deze verpligting moge worden afgeschaft, zoodat zij, des verkiezende, ook op *theses* zouden kunnen promoveren.

— Uit Rotterdam vernemen wij, dat de Nederlandsche Handel-maatschappij aldaar 300,000 ned. pond oude oostindische koperen munt in het openbaar heeft verkocht aan de heeren L. J. Enthoven en Co., te s' Hage, voor *f* 50,05 per 50 ned. pond.

— De direktie der Nederlandsche Bank deelt, onder dagteekening van 28 Febr. jl., de volgende opgave mede, naar aanleiding van het koninklijk besluit van 9 Junij 1852 (*Staatsblad* no. 124):

Omloopende bankbiljetten . . . . *f* 104,646,90.—	Munt- en muntmateriaal. . *f* 107,798,434.36½.
Saldoos van rekening-cour. . . *f* 29,586,672.32½.	

— De *R. C.* zegt, dat de minister van kolonien Cornets de Groot Vrijdag middag den ministerraad had verklaard, dat hij niet in de gelegenheid wenschte gesteld te worden zijne beginselen voor de Tweede Kamer, onder de bestaande omstandigheden, bloot te leggen. Die plotselinge weigering was op nieuw een raadsel in deze dagen vol raadselen. Niet minder was echter de verwondering, toen men Zaturdag morgen in de vergaderzaal der Tweede Kamer op de ministeriele tafel de portefeuille van den minister van kolonien zag liggen „ bijna barstende van de ingeladen schrifturen en dokumenten." De zaak liep echter rustig af, doordien dadelijk nadat de ministers van binnenlandsche zaken en van kolonien binnen waren getreden, een bode de beladen portefeuille weder weg nam.

— Eenige weken geleden meldde men als eene bijzonderheid, dat te Parijs in het museum van natuurlijke geschiedenis een koffijboom in bloei stond. Deze boom moet nog afstammen van een stekje, onder Lodewijk XIV uit Holland naar Parijs overgebragt. Van ditzelfde stekje werd in der tijd ook een afstammeling naar Martinique overgevoerd, en deze moet de stamvader geworden zijn van de uitgestrekte koffijplantages, welke men nu op de Antillen en in de warme streken van hel americaansche vasteland aantreft.

— Blijkens de opgaven tot dusverre bij het departement van binnenlandsche zaken ingekomen, heeft de algemeene kollekte ten behoeve der ongelukkigen door den jongsten watersnood opgebragt: , . . . *f* 758814.02.

— In de bekende wisselkwestie tusschen het huis Lippmann Rosenthal & Co. (adv. mr. T. M. C. Asser) en Becker & Fuld (adv. mr. A. S. van Mierop) heeft het provinciaal geregtshof van Noord-Holland het vonnis van den eersten regter bekrachtigd, en alzoo het door het eerstgenoemde huis ingestelde hooger beroep ongegrond geoordeeld.

Het hof nam aan, dat art. 104 wetb. v. kooph. medebrengt dat de nemer - die *a priori* geene meerdere wisselexemplaren heeft gevraagd - *a posteriori*, dat is na de voltooijing der levering, zulks niet meer vorderen kan, daar zulks in strijd zou zijn met het wissel-kontrakt, waaruit de wissel-exemplaren ontspruiten. De uitdrukking *prima* wissel (die *in casu* geschreven stond) deed daartegen niets af, omdat die volstrekt niet *de hoeveelheid* der exemplaren aanduidde. Verder oordeelde het hof, dat zoo de trekker al tot afgifte van meerdere exemplaren, na de voltooijing der levering, gehouden kon zijn, hij dan toch regtens daartoe niet kan worden gedwongen zonder overlegging van den prima wissel, zoowel om de verschillende exemplaren gelijkluidend te doen zijn als om in te voegen de bijvoeging *mits de* ..... (prima, secunda, enz) *niet betaald zijnde*, welke, clausula cassatoria in ieder exemplaar wordt vereischt.

BELGIE.

Brussel 27 Febr. Bij den aanvang der gisteren gehouden zitting van de kamer der vertegenwoordigers werd door den voorzitter lezing gedaan van eene missive, aan hem gerigt door den voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal, houdende dankbetuiging voor, en kennisgeving der ontvangst van de gelden, door de Belgische kamer bijeengebragt ten behoeve der lijdenden door den watersnood in Nederland. Deze voorlezing werd door levendige toejuichingen begroet. Volgens werden de discussien voortgezet over het wetsvoorstel van den heer B. Dumortier, betreffende den wettigen koers van het Fransche goudgeld, en bragt de minister van financien zijne tegen dat voorstel gerigte rede ten einde. Heden zal de heer Dumortier ter verdediging daarvan het woord voeren.

— Het *Journal de Charleroi* meldt, dat in een dorp in de nabijheid dier stad uit het huwelijk van een neger met eene blanke vrouw tweelingen zijn gesproten, waarvan de eene, een jongen, mulat is, terwijl de andere, een meisje, er zwart en wit gemarmerd moet uitzien. Het blad verzekert, dat dit hoogst zeldzaam natuurverschijnsel door de faculteit moet bevestigd zijn.

ENGELAND.

Londen, 24 Febr. Men blijft hier gelooven, dat de conferentie betrekkelijk de Syrische aangelegenheden te Parijs zich zal bepalen tot eene verlenging met drie maanden van den bezettingstermijn door de Franschen.

Londen, 28 Febr. Voor de civiele regtbank alhier werd gisteren eene zeer belangrijke zaak behandeld, waarbij de keizer van Oostenrijk werd vertegenwoordigd, als aanklager tegen Lodewijk Kossuth. De vice-kanselier werd nl. aangezocht om een bevel uit te vaardigen tegen de heeren Day en Zonen, steendrukkers alhier, waarbij hun het drukken zou worden verboden van » valsche banknoten" van de Hongaarsche natie. De Oostenrijksche gezant, die voor zijn meester optrad, beweerde in zijne aanklagt, dat bereids voor 100,000,000 florijnen nominale waarde van die banknoten waren vervaardigd, die bestemd waren te worden verkocht of op eene andere wijze in Hongarije in omloop te worden gebragt, zonder de sanctie van den aanklager, den keizer van Oostenrijk; dat dit eene schending was zijner regten, en tot verderf moest strekken van zijn staat en zijne onderdanen. Wijders werd betoogd dat de banknoten gebruikt werden voor revolutionnaire oogmerken. Na eenige opmerkingen van den kanselier werd het bevel toegestaan. Naar het schijnt had de Oostenrijksche gezant, in het begin dezer maand, door de hulp van geheime agenten —door het Britsch gouvernement, naar men zegt, begunstigd— de plaats ontdekt waar die banknoten werden vervaardigd. Lord John Russell wees evenwel het verzoek van den Minister van de hand om de vervaardiging te beletten, waarop de minister het Weener kabinet om instructiën dienaangaande verzocht en eergisteren een antwoord ontving, waarbij hij werd gevolmagtigd den naam van den keizer te gebruiken in alle vervolgingen, die hij betrekkelijk de valsche banknoten zou willen instellen. Het bevel tegen de vervaardiging dier banknoten zal echter weinig baten. Kossuth zal genoeg werklieden kunnen vinden, die de plaats van de heeren Day en Zonen zullen willen vervangen. Veel minder zal de Oostenrijksche regering kunnen beletten, dat die banknoten in Hongarije worden ingevoerd. De Hongaren zijn er trotsch op die te bezitten, en velen betalen meer dan de werkelijke waarde om ze in hun bezit te krijgen.

— De aandacht in Engeland wordt zeer bezig gehoud n door de »*Essays and Reviews*", door Dr. Temple, Dr. Williams, Mr. Wilson, Dr. Jowett, Mr. Goodwin, Mr. B. Powell en Mr. Mark Pattison. In een vergadering van geestelijken in Canterbury werd besloten, hare adhaesie te hechten aan de veroordeeling, uitgesproken en gepubliceerd door de aartsbisschoppen en bisschoppen van beide provinciën, over zekere gevoelens uitgedrukt in de Essays and Reviews, hopende zij, dat, onder den goddelijken zegen, de geloovige ijver der Christelijke kerk in staat moge zijn den verderfelijken invloed te weerstaan der dwaalleer in dat boek vervat. Terzelfder tijd diende de aartsbisschop van Canterbury een petitie in van de geestelijkheid van Worcester, waarin werd gezegd, dat het dezen geestelijken toescheen, dat de Essays and Riviews verderfelijk waren voor de formulieren der kerk en het geloof in de waarachtigheid en authenticiteit der Heilige Schrift, de geloofsartikelen en het Christelijk geloof ondermijnden. Zij geloofden dat daardoor groote ergernis in de kerk is verwekt, en dat het gevaar dat daaruit voor zwakke zielen ontstond, te groot was om onopgemerkt te laten voorbijgaan. Zij rekenden het daarom hun heilige pligt plegtig te protesteren tegen de leer in deze Essays bevat, en lieten het verder aan de wijsheid en de ondervinding van het hooge kerkbestuur over, om zoodanige maatregelen te nemen als voor deze zaak zouden worden noodig geacht.

MANILA.

24 Maart. Er is hier deze keer weinig nieuws. De nieuwe munt is ingevoerd en begint in omloop te komen, maar men denkt niet, dat zij grooten invloed op de daling der prijzen van het zilver zal uitoefenen. Men is hier druk bezig aan het bouwen van bruggen en het aanleggen van wegen, en in de provincien is groote verbetering blijkbaar wat werktuigen betreft, vooral die voor de suikerfabrikatie, daar velen den ouden weg verlaten en zich van nieuwe machines voorzien enz. Hierin hebben wij een groot verlies geleden door den dood van den heer Stoll, een werktuigkundige van groote bekwaamheid, die de machines herstelde en juist contracten had aangegaan om machines te maken en in elkaêr te zetten. Cholera en kinderpokken hebben hier geheerscht, maar verdwijnen thans van lieverlede. (*China Overland-Mail* 1 April)

SCHEEPS- EN HANDELSBERIGTEN.

Aangekomen schepen te *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN.		AGENTEN.
April	27	Ned. Indisch	stooms.	Prins van Oranje	J. Prins	Soerabaija	25 April	Morgan, Melbourn & Co.
„	28	„	„	Palembang Packet	J. F. Scheel	Telok Betong	27 „	Buijs, Jacobsen & Co.
„	29	„	bark	Jeeserin	Said Alkaf	Singapore		„
„	—	„	„	Johanna Elizabeth	H. S. van Hien	Indramaijoe	24 April	P. Landberg & Zoon
„	30	„	stooms.	Ambon	W. A. J. Kuller	Soerabaija	27 „	W. Cores de Vries

Vertrokken schepen van *Batavia*.

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
April	28	Ned. Indisch	bark	Maria Henriette	J. Winter	Samarang
„	—	„	stoomb.	Padang	A. Guijot	Tagal, Sam. en Soerabaija
„	—	Nederlandsch	schip	Burgemeester Hoffman	T. de Wit	Cheribon
„	30	Ned. Indisch	stooms.	Koningin der Nederlanden	E. Lewis	Samarang en Soerabaija
„	—	Hamburg	schoener	Sophie Frederich	P. Oesau	China
Mei	1	Ned. Indisch	stoomb.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Samarang en Soerabaija
„	—	„	bark	Noemanoel Barie	Ismail	Cheribon
„	—	„	schoener	Atiatool Barie	Said Segaf	Muntok en Palembang
„	—	„	„	Prins van Oranje	J. Prins	Samarang en Soerabaija

In lading liggende schepen te *Batavia.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Jacoba	M. F. Schaap		van Ommeren, Rueb & Co.
〃	brik	Amerika*	Meermans		J. Cezard & Co.
〃	bark	Johannes Hendricus Ferdinand	Lodewijks		〃
〃	〃	Robertus Hendricus	R. H. Mulder		〃
〃	〃	Batavier*	Pfeiffer	Samarang en Soerabaija	Landberg, Bezoet de Bie & Co.
〃	〃	Alblasserdam	J. 't Hoen	Tagal en Cheribon	Maclaine, Watson & Co.
〃	〃	Buitenzorg	H. H. Ruhaak		〃
〃	〃	Bilderdijk*	M. Löschen	Padang en Amsterdam	Morgan, Melbourn & Co.
〃	〃	Nederland en Oranje*	van Ruijven		Dümmler & Co.
〃	〃	Huijdekoper*	C. J. Ninck Blok		〃
〃	〃	Agatha en Maria	van Zijp	Nederland via Tjilatjap	〃
〃	〃	Trijntje Fenna*	C. Ingerman	Padang en Amsterdam	〃
〃	〃	Staatsraad van der Houven	F. Heijmeriks		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
〃	〃	Soerabaija Packet*	Olivier	Soerabaija	Wilson & Co.
〃	〃	Wilhelmina Lucia*	D. B. Nolles	Indramaijo en Cheribon	B. Kopersmit & Co.
Ned. Indisch	〃	Generaal Michiels*	D. de Wilde	Hongkong	Haager & Schuurman.
〃	bark	Alnoer*	Sech Marzoekie	Samarang	J. B. Jacobs.
〃	〃	Kalimanten*	Lie Oentat		Buijs, Jacobsen & Co.
〃	〃	Joessin*	Said Alkaf		〃
〃	stoomb.	Palembang Packet*	J. F. Scheel	Cher., Soer. en Banjermassing.	〃
〃	bark	Johanna Elisabeth	H. S. van Hien		P. Landberg & Zoon.
Engelsch	brik	J. C. Ross*	Ballard	Cocos Eilanden	Wilson & Co.
〃	bark	City of Glasgow*	Camaghan	Soerabaija	〃
〃	〃	Gorrilla*	J. Chuseman		Martin, Dyce & Co.
Deensch	〃	Java*	Baijsens		Maclaine, Watson & Co.
Fransch	〃	Vallée de Luz*	Lafitte		J. Cezard & Co.
Hamburg	schip	Oscar Vidal*	Benz		Metzendorff, Wilmans, Ruijs & Co.
Brem	bark	Etha*	C. H. Baschmann	Soerabaija	The Borneo C. Limited.
Hanov.	〃	Dollart*	Meggenberg		Busing, Schröder & Co.

De Particuliere schepen zijn aangeduid met een*

Aangekomen schepen te *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS.	VAN
April	18	Ned. Indisch	bark	Fathool Moebarak	Moede	Pontianak
〃	21	〃	〃	Johanna	A. Tholen	Batavia
〃	—	〃	stooms.	Prins van Oranje	Prins	〃
〃	—	〃	〃	Oenarang	S. van Hulsteijn	〃
〃	—	〃	bark	Kolumbus Almashoor	S. Schaap	Grissee
〃	—	〃	〃	Hing Goan	Tjoa Liok Poei	Rembang
〃	24	Z. M.	stooms.	Soembing	L. t/z. 1 kl. J. C. Oudraat.	Batavia
〃	—	Nederlandsch	bark	Rachmanie	Marzoek Osman	Bezoekie

Vertrokken schepen van *Soerabaija.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
April	18	Nederlandsch	bark	Prins Maurits	J. J. Bart	Panaroekan
	—	〃	〃	Johannes Lodewijk	A. H. van der Waal	Batavia
〃	—	Balische	〃	Ardjoeno	Saridjo	Balie
〃	—	Ned. Indisch	〃	Ataruf	Sech Ba-asin	Banjermassing
〃	19	〃	〃	Henriette	Intje Achmat	Grissee
〃	20	〃	〃	El tjezer	Said Aboe'akar	Balie
〃	—	Nederlandsch	〃	A. R. Falk	D. van Duvenboden	Patjitan
〃	—	〃	〃	Pasoeroean	J. C. Kramer	Nederland
〃	—	Ned. Indisch	〃	Faildul Moebarak	Noërdin	Palembang
〃	21	〃	〃	Vrijhandel	Said Alhabassij	Sumanap
〃	—	Nederlandsch	〃	Adriana Petronella	J. K. Annokke	Probolingo
〃	—	Ned. Indisch	〃	Hairol Barie	Sech Arfan	Sandelhout Eiland
〃	22	Gouv.	stooms.	Boni	J. H. Vos	Banjermassing
〃	23	Nederlandsch	bark	Jason	J. H. Lammerts van Bueren.	Bezoekie
〃	—	Ned. Indisch	〃	Abdool Hassim	Said Alie Alhabassij	Cheribon
〃	—	〃	stooms.	Oenarang	S. van Hulsteijn	Batavia
〃	25	〃	schoener	Bachtmastora	Said Alba	Pecalongan
〃	—	〃	stooms.	Prins van Oranje	J. Prins	Batavia

In lading liggende schepen te *Soerabaija.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	bark	Hendrika	Bonn	Nederland	J. F. van Leeuwen & Co.
〃	〃	Cheribon	Coers	Nederland	〃
〃	〃	Johannes Lodewijk	van der Waal	Nederland	Fraser, Eaton & Co.
〃	〃	Doggersbank	Mammes	Nederland	〃
〃	〃	Lammina Elisabeth	Jersen	Nederland	〃
〃	〃	Alcijone	Haacke	Nederland	〃
〃	〃	Christina Helena	Tjebbes	Nederland	Mathieu, Ebbs, Ruys & Co.
〃	〃	President van Rijckevorsel	Vermeij	Nederland	〃
Hamburg	〃	George & Henrij	Peters	Amoij	〃
〃	〃	Marij Ross	Scherk	Amoij	〃
Engelsch	schoener	Schotch Lassie	Kennedy		Hill, Broekman & Co.
Nederlandsch	〃	Helmers	Messen		McLennan & Co.
Hamburg	schoen.	Alltanor	J. v. d. Meulen	China	〃
Nederlandsch	bark	Cornelia Hendrika	van Oppen		B. J. van Eck & Co.
〃	〃	Kalimaas	J. Jonker	Amsterdam	P. Kervel & Co.

Aangekomen schepen te *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	VAN
April	20	Nederlandsch	schip	Prins Maurits	J. J. Bart	Soerabaija

Vertrokken schepen van *Pasoeroean.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGVOERDERS.	NAAR
April	17	Engelsch	schip	Victoria	A. C. Tors	Soerabaija
〃	—	Nederlandsch	〃	Admiraal Piet Hein	S. Hazewinkel	〃

In lading liggende schepen te *Pasoeroean.*

VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN	GEZAGVOERDERS	BESTEMMING.	AGENTEN.
Nederlandsch	schip	Prins Maurits	J. J. Bart		Gezagvoerder.

Aangekomen schepen te *Indramaijoe.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	14	N. I.	schoen.	Atiatool Barie	Said Segaf	Batavia

Vertrokken schepen van *Indramaijoe.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	15	N. I.	bark	Batavia	Oeij Sowie	Tagal

Vertrokken schepen van *Tagal.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	8	N. I.	bark	Soeigoan	Tio Tingkiat	Cheribon
〃	10	〃	〃	Esperanza	Tjoa Tianghaai	Riouw

Aangekomen schepen te *Pekalongan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	13	Ned.	bark	Paul Johan	Kooij	Batavia
〃	16	〃	〃	Clio	Wijnwalen	〃

Vertrokken schepen van *Pekalongan.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	16	N. I.	bark	Lachmadij	Said Alhasnie.	Sumanap

Vertrokken schepen van *Rembang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	17	N. I.	schoen.	Hong Goan	Tjoa Liokpoen	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Grissee.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	15	N. I.	brik	Jeannette Maria	Bastiaansen	Batavia

Vertrokken schepen van *Grissee.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	13	N. I.	schoen.	Koontool Mase	Lim Assie	Muntok
〃	15	〃	bark	Fathal Haer	Nji Sobie	Riouw
〃	—	〃	〃	Zeta	Sech Bajardana	Banjermassing
〃	—	〃	brik	El Ijaser	Aboebaker	Bali

Aangekomen schepen te *Sumanap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	10	Ned.	bark	Souburg	Zwart	Batavia
〃	11	N. I.	〃	Aldjoesoor	Said Alie	Soerabaija

Aangekomen schepen te *Tjilatjap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	13	Ned.	bark	Willem Hendrik	Beckering	Sumanap
〃	—	〃	〃	Ida Elisabeth	Doorn	Banjermassing
〃	15	〃	〃	Beatrix	van der Wijck	Batavia
〃	—	〃	〃	Alida Maria	de Vries	〃

Vertrokken schepen van *Tjilatjap.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	14	N. I.	bark	Generaal Michiels	de Wilde	Batavia
〃	15	Ned.	〃	Tweeling Zusters	Carst	Amsterdam

Aangekomen schepen te *Banjoewangi.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Maart	6	N. I.	brik	Fathool Seroer	Bakresoe	Tjilatjap
〃	8	Ned.	bark	Cornelia Hendrika	v. d. Meulen.	Newcastle
〃	11	Amer.	schip	Hunteras	Oeven	Newport
〃	23	Ned.	bark	Kaaphoorn	Dik	Soerabaja
〃	—	〃	schip	Honigbij	v. d. Valk	Pasoeroean
〃	—	〃	〃	Anna en Elise	Jorre	〃
〃	26	〃	bark	Antoinette Seraph	Victor	Soerabaija
〃	27	〃	〃	Calijpso	Poolman	Probolingo
〃	29	〃	〃	Zephijr	de Vries	Pasoeroean
〃	—	〃	〃	Ida Elizabeth	Doorn	Soerabaija
〃	30	〃	〃	Ridderkerk	Teerlink	〃
April	1	〃	〃	Willem Hendrik	Beckering	Sumanap
〃	—	Bal.	brik	Sijlph	Lange	Singapore
〃	—	N. I.	schoen.	Venus	Jan	Bezoeki

Vertrokken schepen van *Banjoewangi.*

DATUM.		VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Maart	7	N. I.	brik	Fathool Seroer	Bakreso	Soerabaija
〃	10	Ned.	bark	Antoinette Seraphine.	Victor	Amsterdam
〃	—	〃	〃	Cornelia Hendrika	v. d. Meulen.	Soerabaija
〃	22	Frans.	schip	Chateau du Gol	Francois	
〃	23	Ned.	bark	Maria Agnes	van Deursen.	Amsterdam
〃	—	N. I.	〃	Waterloo	Paulino	Sumanap
〃	—	Ned.	〃	Ulijsses	Mollinger	Tjilatjap
〃	24	N. I.	〃	Wilhelmina Cox	Beisiger	〃
〃	—	Ned.	〃	Kaaphoorn	Dik	Rotterdam
〃	—	〃	〃	Anna en Elise	Jorre	Amsterdam
〃	25	〃	schip	Honigbij	van der Valk.	Nederland
〃	28	Ned.	bark	Calijpso	Poolman	Amsterdam
April	2	Bal.	brik	Sijlph	Lange	Bali Badong
〃	—	N. I.	schoen.	Venus	Jan	〃
〃	—	Ned.	bark	Zephijr	de Vries	Rotterdam
〃	—	〃	〃	Ridderkerk	Teerlink	Nederland
〃	3	〃	〃	Willem Hendrik	Beckering	Tjilatjap
〃	4	〃	〃	Ida Elisabeth	Doorn	〃

Aangekomen schepen te *Palembang.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	15	N. I.	stooms.	Palembang Packet	Scheel	Batavia

Vertrokken schepen van *Palembang.*

DATUM.		VLAG		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
Maart	30	N. I.	schoen.	de Haai	Boensing	Batavia
〃	—	〃	〃	Berkatool Adjelan	Boentjoan	〃
April	8	〃	〃	Bistang Tiega	Tiansiong	Lingga

Aangekomen schepen te *Muntok.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	VAN
April	5	N. I.	stoomb.	Batavia	Neije	Batavia
〃	7	〃	〃	Padang	Gnijot	Singapore
〃	8	〃	schoen.	Padang	Lasoeij	Indramaijoe
〃	9	〃	〃	Louisa	Soenkong	Djewoes
〃	13	〃	stoomb.	Palembang Packet	Scheel	Batavia

Vertrokken schepen van *Muntok.*

DATUM.		VLAG.		NAMEN DER SCHEPEN.	GEZAGV.	NAAR
April	5	N. I.	stoomb.	Batavia	Neije	Singapore
〃	7	〃	〃	Padang	Gnoijt	Batavia
〃	8	Z. M.	〃	Madura ... lt. t/z.	1e kl. Phaff.	Lampongs
〃	10	N. I.	schoen.	Louisa	Boengiok	Djawana
〃	15	〃	stoomb.	Palembang Packet	Scheel	Palembang

Marktprijzen.

Te BATAVIA, den 1 Mei 1861.

BENAMING DER GOEDEREN.	PRIJZEN VAN	PRIJZEN TOT	AANMERKINGEN.
Arak Batavia ₰ legg.	70.—	......	verkoopen.
Casia, Vera	......	......	niet aan de markt.
Cochenille	......	......	Idem.
Cubeben	60.—	......	nominaal. ¹)
Foelie N°. 1 Benkoelsche	45.—	......	stil.
Gom Elastiek ₰ pic.	72.—	75.—	afg. prijzen dalende
〃 Benzoin	35.—	65.—	verkoopen.
〃 Dammar ₰ pic.	......	24.—	besteed.
Gutta Percha	75.—	......	nominaal.
Huiden, Koe	3.—	4.—	weinig gezocht.
〃 Buffel ₰ st	3.—	3.75	Idem.
Indigo	4.20	......	Sam. afg. en gezocht.
Japan Boomwas	45.71	......	verkoopen.
Kampher, Japan... per Balie.	80.—	......	niet voorhanden.
Klapper Olie	22.—	23.—	verkoopen.
Koffij, Java	34.—	......	stil. ²)
« Padang	......	......	
Koper, Japansch	80.—	......	nom. zonder voorr.
Kruidnagelen ₰ pd.	......	......	niet voorradig.
Notenmuscaat No. 1 Benk.	70.—	......	No. 1 stil.
Peper, zwarte	18.—	19.—	moeijelijk te plaatsen.
〃 witte	35.—	......	« «
Rotting, Banjermassing	7.50	9.—	verkoopen.
〃 Padang	5.—	6.—	Idem.
Rijst, Indramaijoe met zakken.	......	......	niet ter markt.
« Witte Batavia 1e kwalit.	150.—	165.—	geringe vraag.
« 〃 〃 2e 〃	135.—	150.—	« «
« Carga	100.—	125.—	« «
Sandelhout	......	......	
Sapanhout, Manila in Entrep.	6.—	......	nominaal.
〃 Java ₰ pic.	5.—	3.50	
Suiker No. 16	16.—	15.50	afgedaan ³)
Tabakbladeren	......	......	niet aan de markt.
Tamarinde	6.—	......	geen omzettingen.
Tin	86.—	......	afg. tot noteringen.
Was, Timor	200.—	......	niet voorhanden.

¹) op levering *f* 65,— geboden. ½

²) De Pamanoekan oogst bij inschrijving op levering verkocht, 2000 picols @ *f* 35½ en 't overige ca. 14000 picols @ *f* 34½. Op de kust 4000 @ *f* 34,— inclusief Commissie afgedaan.

³) Op de kust @ *f* 15½ inclusief Commissie, afgedaan. De Pamanoekan oogst ca 20,000 picols, bij inschrijving @ *f* 16,— No. 16 op levering verkocht.

Wisselkoers.

Op Nederland 6/m. dato *f* 100½ pCt. @ pari.
〃 Engeland 〃 Zigt 11,70 per £.
〃 China *f* 2,70 per dollar nominaal.
〃 Singapore *f* 2,68 per $
〃 Calcutta *f* 123 ₰ 100 Cs. Rs. nominaal.
Gouvernement trekt @ pari sedert 5 dezer.

Spetie.

Gouden Ducaten, oude *f* 7,10,—
〃 〃 nieuwe *f* 6,15,—
Doublons, roode *f* 38 Geele *f* 40,—
Souvereigns *f* 12,75 @ *f* 12,90.
Spaansche Pillar Matten, geene.
Mexicaansche Matten *f* 2,65.
Australia Goud in staven *f* 40,— @ *f* 45,— ₰ reaal, naar kwaliteit.
〃 Souvereigns, geene.
Tientjes *f* 10¼.

Te SAMARANG, den 28 April.

Cochenille, niet ter markt.
Kochuiden, *f* 67,— ₰ kodie, op levering afgedaan.
Buffelhuiden, *f* 50,— ₰ kodie.
Indigo, *f* 4.20, prima kwaliteit; afgedaan.
Koffij *f* 33,50, op levering geboden.
Lange Peper *f* 17,— ₰ picol.
Rotting *f* 8 @ *f* 9,— ₰ pic.
Rijst ordinair wit, *f* 150 } ₰ kojang, zonder zakk. Nieuwe ter markt komende.
〃 carga 〃 *f* 130 }
Staart Peper *f* 65,— op levering geboden, nog geen ter markt.
Suiker N°. 16, *f* 15,50; op levering afgedaan.
Tamarinde *f* 4,50.
Tabak voor de Eur. markt.
〃 〃 〃 Inl. 〃 *f* 150 @ *f* 400,— ₰ kodie, naar kwaliteit.
Curcuma *f* 5,50.

Wisselkoers.

Op Holl. 6m na dato, pari.
〃 Engeland 6/m na dato, geen papier.
〃 Singapore 10/d z. *f* 2.85 nominaal.
〃 China 14/d 〃 〃 2.80 〃

Te SOERABAIJA, den 25 April.

Suiker *f* 16,—
Koffij *f* 34½
Rijst (Carga) *f* 150 @ 160,—
Id. (Witte) *f* 200 @ *f* 220,—
Arak *f* 55,—
Olie (Klapper) *f* 26,—
Id. (Katjang) *f* 23,—
Rotting *f* 8 @ *f* 9½,—
Kadjang (Marten) *f* 8 @ 14,—
Wisselkoers 100½ @ 101%.

Te PASOEROEAN, den 24 April.

Suiker, No. 16, Nominaal.
Rijst (witte) ₰ koyang *f* 200,—
Id. (Carga) *f* 180,—
Olie (Klapper ₰ pic. *f* 30,—
Id. (Katjang) ₰ pic. *f* 25,—
Wisselkoers, pari.

Restant Producten in 's Lands Pakhuizen,
Op den 24 April 1861.
4034,—17 pic. suiker oogst 1860.
72,578—78 〃 koffij, 〃 1860.

Handelsberigten.

AAN- EN UITVOER TE BATAVIA,

van 27 tot 29 April 1861.

Aanvoer.

Van Nederland via de Kaap de Goede Hoop per Ned. bark *Agatha Maria*, gez. van Zijp, agt. Dümmler en co.

75/m. metselsteenen, *N. H. M.*
50 led. leggers, *Order*.
428 ks. wijn, *Gumprich en Strauss*.

Van Singapore per N. I. stooms. *Koningin der Nederlanden*, gez. Lewis, agt. Maclaine, Watson en co.

2 bn. leder, 1 bl. en 2 coll. manufact., *Order*.
5 kn. aardewerk, 1 do. diversen, *Hen Tjoa*.
1 pak goudwerk, 1 kt. linnen, *Agenten*.
1 kt. papier, *Io Tjibeng*.
2 bn. leder, 90 zakk. tarwe, *Jenkins*.
60 kn. zeep, *J. Arathoon*.
5 bn. safraan bloem, *Cooper en co.*
2 bn. leder, *Nahapiet*.
7 coll. manufact., 3 paarden, 1 koe, 1 wagen, *Pitcairn, Syme en co.*
6 vn. kat. zaad, *van Slooten, Morgan en co.*
3 bn. manufact., *Said Jaffar Habbie*.
200 vn. meel, 200 do. beschuit, *Morgan, Melbourn en co.*

Voor Soerabaija.

22 kn. en 2 bn. manufact., 1 kt. goud, 1 do. zijdenwaren, 11 pic. was, 2 kn. zijde, 39 do. stiklak, 5 do. diversen, 1 pak goud.

Regalen.

10 coll. diversen, *Maclaine, Watson en co.*
1 pakje *Pitcairn, Syme en co.*
1 pakje en 1 kt. *C. Bahre en G. Kinder*.
1 pakje *Morgan, Melbourn en co.*
1 kt. *de Bruin Kops*.
8 kn. *Bagage*.
1 kt. WB.
1 kt. en 1 pakje *John Pryce en co.*

Van elk in deze courant voorkomend artikel, dat geen bloote nieuwstijding of aankondiging bevat, stelt zich verantwoordelijk voor de wet H. M. VAN DORP.

Snelpersdruk van H. M. VAN DORP te Batavia.

EERSTE BIJVOEGSEL
behoorende bij den
JAVA-BODE,
van Woensdag, 1 Mei 1861, No. 35.

Boekhandel van H. M. van Dorp.

Ontvangen :

WILHELM HEINE, Japan und seine Bewohner.
COLANI, Sermons, 2 vol.
Tableau de la Création, 2 vol.
BOURASSE, La terre Sainte.
Mabel Vaughan (Holl. vertaling).
HIPPO LASSO, Paardenstrik of dwangtuig.
HOFDIJK, Historische Landschappen.
VAN HOEVELL, Schetsen uit het Ind. leven.
WITKAMP, Vaderlandsche Geschiedenis. Beelden en Groepen om uit te knippen.
Modelmenschen geschetst door een modelmensch.
Kunst en Harmonie.
The promises of Jesus Christ.
Three Gems in one setting.
The Humming bird offering.
Lord Elgin's Mission to China and Japan.
The Englishman in China.
British Settlements in India.
The Boys own Annual.
Poetry of Nature. (1376)

Krediteuren in den boedel van **LEVERT & Co.**, worden uitgenoodigd tot het bijwonen eener vergadering op Maandag den 6 Mei 1861 des middags ten één uur, in een der lokalen van de Javasche Bank.

De likwidateuren van genoemde firma:
A. J. W. VAN DELDEN.
S. J. VAN DER MEULEN.
(1407) N. P. VAN DEN BERG.

Het Stoomschip
AMBON,
Kapitein W. VOGEL,
bestemd tot overbrengen van de Landmailpakketten voor Europa.
zal den 3den Mei naar
Muntok, Riouw en Singapore
vertrekken.
Voor PASSAGE en VRACHT vervoege men zich bij
(1402) W. CORES DE VRIES.
BATAVIA, den 27 April 1861.

Stoomvaart in den Indischen Archipel.
Het vertrek der Stoomschepen in iedere maand gedurende het jaar 1861, is geregeld als volgt:

VAN BATAVIA.
naar MUNTOK, RIOUW en SINGAPORE, den 3den en 17den.
naar SAMARANG en SOERABAIJA, den 7den en 22sten.
naar BILLITON, PONTIANAK en SINGKAWANG, den 8sten.
naar BENKOELEN en PADANG, den 23sten.

VAN SOERABAIJA.
naar MAKASSAR, TIMOR-KOEPANG, DELHI en de MOLUKKEN, den 13den.
naar BAWEAN en BANJERMASING, den 27sten.

Nadere inlichtingen te bekomen bij
W. CORES DE VRIES, te *Batavia* en te *Soerabaija.*
B. KOPERSMIT & Co., te *Samarang.*
(1414)

Het vertrek van de STOOMBOOT
PALEMBANG PAKKET,

Kapt. J. F. SCHEEL,
is bepaald
den 5den Mei e. k. naar Cheribon, Sourabaija en Banjermassing.
Nadere informatiën bij
de Agenten
(1419) BUIJS, JACOBSEN & Co.

STOOMBOOT OENARANG.
Het vertrek dezer Boot naar
Samarang en Soerabaija,
gedurende de maand Mei is vastgesteld op den
16e & 31e,
telkens des morgens ten 8 ure.
Nadere Informatiën bij
de Agenten,
(1365) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar Nederland
wordt aangeboden met het snelzeilend Campagnie Fregatschip

PAUL JOHAN,
Kapitein A. KOOIJ,
hebbende uitmuntende inrigtingen voor PASSAGIERS, om tegen het laatst van Mei van hier te vertrekken.
Nadere informatien bij
de Agenten,
(1373) LANDBERG, BEZOET DE BIE & Co.

Passage naar Nederland
wordt aangeboden met het snelzeilend Schip

CHRISTINA HELENA,
gevoerd door Kapt. C. TJEBBES en gunstig bekend door zijne doelmatige inrigtingen voor PASSAGIERS.
Genoemde bodem zal tegen einde Mei gereed zijn om te vertrekken.
Nadere informatien bij
de Agenten,
(1377) ENGELHARD & Co.

In den loop der maand Mei zal zich voor Passagiers eene goede gelegenheid voordoen, van hier over PADANG naar ROTTERDAM met het schip
JASON,

Kapitein LAMMERTS VAN BUEREN,
voerende een geëxamineerd geneesheer en eene melkgevende Hollandsche Koe.
Het schip zal *Batavia* even aandoen, te *Padang* slechts kort laden en dan regtstreeks van daar vertrekken.
(1425) REYNST & VINJU.
BATAVIA, 1 Mei 1861.

PASSAGE NAAR NEDERLAND

wordt aangeboden met het snelzeilend Ned. Schip
„CHERIBON,"
Kapt. W. J. COERS.
Deze bodem is uitmuntend ingerigt, voorzien van Badkamer, zeer ruime hutten en verdere gemakken. De kajuit kan desverkiezende worden gehuurd.
Zal in de eerste dagen van Junij van Passaroeang via Batavia naar Nederland vertrekken.
Nadere informatien bij de Heeren
J. F. VAN LEEUWEN & Co., te *Soerabaija,* en bij
de Agenten,
(1432) VAN OMMEREN, RUEB & Co.

Vracht en Passage naar
Tjilatjap, per

AGATHA & MARIA,
Kapt. B. W. VAN ZIJP,
om in het begin der volgende week te vertrekken.
Nadere informatien bij
de Agenten,
(1398) DÜMMLER & Co.

De Tol-tarieven in Nederlandsch-Indie.
I.

Wij verheugen ons onze Lezers te kunnen bekend maken met de vruchten van een allermerkwaardigsten arbeid, waarvan de talrijke bescheiden ons uit Nederland door eene vriendelijke hand zijn toegezonden.

Wij bedoelen het *Voorloopig Ontwerp van Wet ter regeling der Inkomende en Uitgaande Regten in Nederlandsch-Oost-Indie.*

Dit ontwerp, de daarbij behoorende toelichten, de memorien en adviezen, de mededeelingen der ter zake gehoorde Kamers van koophandel, en een door de Regering uitgelokt Rapport met daaraan toegevoegde bescheiden eener daartoe uitgenoodigde Vereeniging van Handelaren ter dezer plaatse, liggen voor ons.

Deze arbeid is in meer dan één opzigt merkwaardig.

Hij opent aan Moederland en Colonie, maar vooral aan allen wier belangen in die der groote vaart zijn ingeweven, het vooruitzigt van eerlang in het genot te treden der zegeningen, welke de toepassing eener onbekrompen vrije handelswetgeving aanbiedt en reeds deze taal alleen, verschaft hem de aanspraak op de onverdeelde belangstelling van allen wien de welvaart van Nederland en de Indische volken ter harte gaat.

Maar ook uit een ander gezigtspunt levert het ontwerp en de daaraan bestede arbeid ruimen stof op voor onze deelnemende belangstelling.

Het weeft in de handelsgeschiedenis des Nederlandschen volks eene schakel te meer in, welke het de eereplaats blijft verzekeren die het in den rang der handeldrijvende volken der wereld heeft ingenomen, ter beschaming van allen, die het ondanks het getuigenis der geschiedenis deze plaats betwisten.

Toen Nederland in de twee voorgaande eeuwen aan het hoofd stond der groote handelsbeweging van Europa, toonde het ondanks de beschermende en tot monopolie hellende denkbeelden des tijds, een vrijgevig stelsel van handel te zijn toegedaan, waarvan het tarief van 1724 een historisch gedenkstuk blijven zal.

Eerst toen inwendige verdeeldheden, oorlogen naar buiten, de verplotterende Navigatie-acte van Cromwell, en eindelijk vreemde overheersching de krachten der natie verlamd, en hare schatten hadden uitgeput, en de vereeniging met Belgie een tegenstrijdig belang in eigen boezem had doen ontstaan, riep men ter opwekking van verloren krachten, en ten gunste der nationale vlag en nijverheid het stelsel in het leven, dat sedert 1816 onder den naam van differentiele regten in onze wetgeving is opgenomen.

De Wetenschap heeft over dat stelsel een veroordeelend vonnis uitgesproken; die beslissing voorzeker is zeer eerwaardig, hoezeer op de objective waarde der uitdrukking DE *wetenschap* nog wel wat zou zijn af te dingen; doch laat ons in den ijver naar wetenschappelijkheid niet vergeten, dat Nederland verarmd was, en is rijk geworden, dat het geene fabrieken kende, en nu met eigen waar ter wereldmarkt verschijnt, dat het geen handel en geen scheepvaart had, en thans eene eerste markt is van Europa, terwijl zijn vloot de Zeeën klieft.

Zoodra echter Nederland zijne krachten voelt herleven, ontdoet het zich van het stelsel van bescherming. Na de omwenteling van 1830 vangt de groote strijd ten goede aan; vrijzinnige tarieven treden in het leven (1845), die spoedig (1850) worden achtervolgd door de afschaffing van het differentieele regt ten gunste der nationale vlag en door de talrijke bepalingen, welke het beschermingsstelsel gaande weg oplossen.

En een toestand wordt geboren die de uitspraak regtvaardigt op het Vrij-Handels-Congres te Brussel in 1856: Alles te zamen genomen, kan men zeggen, dat het Nederlandsche tarief thans het meest vrijgevige van alle handeldrijvende staten is."

En deze lofspraak zal ook weldra mogen gelden ten aanzien der Colonie.

Ook hier wenscht de wetgever denzelfden weg tot vrijheid te bewandelen, met een ijver, die zelfs de Commissie der Handelaren ter dezer plaatse gematigdheid deed aanprijzen.

Het *ontwerp* tot Tariefhervorming, waarvan de toepassing dit nieuwe tijdperk openen zal, de *beginselen*, waarvan de Regering daarin wenscht uit te gaan; de belangrijkste *beschouwingen* waartoe zij aanleiding gegeven hebben, wenschen wij onzen Lezers mede te deelen, ten einde eene veelzijdige gedachtenuiting te ontlokken, welke voor den wetgever niet anders dan wenschelijk zijn kan.

Het voorloopig ontwerp luidt:

ART. 1.

Van alle goederen, welke in het Nederlandsch Oost-Indisch tolgebied worden ingevoerd, en naar uitdrukke-

lijk zijn vrijgesteld, zijn inkomende regten verschuldigd, volgens het bij deze wet gevoegd tarief.

Art. 2.

Van voortbrengselen van Aziatische landen, niet behoorende tot de Nederlandsche Oost-Indische bezittingen, noch tot de daarmede gelijkgestelde Inlandsche Staten van den Oosterschen Archipel, worden gedurende de jaren 1861, 1862 en 1863 slechts geheven de inkomende regten, die volgens de tot dusver geldende tarieven, bij den meest begunstigden invoer van die voortbrengselen verschuldigd zijn.

Geeft echter het bij art 1 vastgesteld tarief een lager cijfer van regten aan. dan wordt dit laatste toegepast.

Art. 3.

Behalve de goederen welke bij het tarief-zelf van inkomende regten zijn vrijgesteld, zijn daarvan nog ontheven:

1°. alle voortbrengselen van de Nederlandsche-Oost-Indische bezittingen en van de daarmede gelijkgestelde inlandsche Staten in den Oosterschen Archipel, met uitzondering van *Gambier*, *geweven katoenen goederen*, *tabak* en *sigaren* en *zout*.

De verbodsbepalingen tegen den invoer van sommige artikelen zijn niettemin ook op die voortbrengselen toepasselijk.

2°. alle goederen waarvan reeds bij een Nederlandsch Oost-Indisch tolkantoor de volle inkomende regten geheven zijn.

3°. lijfsbenoodigdheden van reizigers, en kleine geschenkgoederen (regalen) door hen aangebragt.

Art. 4.

Te Moeara-Kompeh, in het rijk van Djambi, wordt het bij art. 1 vastgesteld tarief, voor zooveel de ruwe witte of gebleekte katoenen manufacturen betreft eerst met 1 Januarij 1870, en voor zooveel de overige goederen betreft met 1 Januarij 1864 in werking gebragt.

Inmiddels blijft aldaar ten aanzien der inkomende regten gelden het Reglement vastgesteld bij Besluit van den Gouverneur Generaal van Nederlandsch-Indië van 23 April 1847 No. 4. (Indisch Staatsblad No. 19.)

Art. 5.

Bij den uitvoer uit het Nederlandsch-Oost-Indisch tolgebied, zijn alleen van de hieronder vermelde goederen de daarneven vermelde uitgaande regten verschuldigd.

Van Cochenille	3	ten honderd van de waarde.
» Foelie	6	
» Indigo, niet bereid voor de Indische markt	5	
» Koffij	6	
» Nootenmuskaat	6	
» Peper	6	
» Suiker	4	
» Tabak, niet bereid voor de Inlandsche markt	3	
» Tin	5	
» Vogelnestjes	6	

Art. 6.

Van de uitgaande regten zijn vrijgesteld alle goederen, waarvan reeds bij een Nederlandsch-Oost-Indisch tolkantoor de volle uitgaande regten geheven zijn.

Art. 7.

Door of van wege den Gouverneur-Generaal worden op bepaalde tijden en minstens éénmaal 's jaars een of meer prijscouranten vastgesteld van alle naar de waarde belaste goederen, hetzij in deze wet al of niet met name genoemd, die voor zoodanige schatting vatbaar zijn.

Die prijscouranten worden zooveel mogelijk gegrond op den laatstbekenden gemiddelden marktprijs der goederen ongerekend de regten. Zij strekken, gedurende het bepaalde tijdvak tot éénigen grondslag voor de berekening der regten op de daarin vermelde goederen, ook dan wanneer de prijzen inmiddels dalen of rijzen.

Des noodig worden voor de onderscheidene gedeelten van Nederlandsch-Indie onderscheidene prijscouranten vastgesteld.

Art. 8.

Op de in-en uitgaande regten worden geene opcenten geheven.

Art. 9.

De entrepot en overscheepsregten en de waaggelden zijn afgeschaft.

De Gouverneur-Generaal regelt de tarieven van betaling wegens pakhuishuur en wegens kosten van toezigt en van andere werkelijk bewezene diensten.

Art. 10.

In de Residentie Riouw, het Gouvernement van Celebes en Onderhoorigheden, het Gouvernement der Molukken en de Residentie Timor worden, van wege het Nederlandsch-Indisch Bestuur, geene inkomende noch uitgaande regten geheven.

De bevoegdheid des Bestuurs tot heffing van verbruikbelasting en tot handhaving of invoering van den alleenhandel in Opium of zout blijft onverminderd.

Art. 11.

De Gouverneur-Generaal regelt verder wat tot uitvoering dezer wet en tot waarborg tegen ontduiking der verschuldigde regten vereischt wordt.

Art. 12.

Deze Wet treedt in werking op 1° Januarij 1861.

Volgens de nota van toelichting is de algemeene strekking of zijn de beginselen van het voormeld wetsontwerp de navolgende:

1. gelijke heffing in alle gedeelten van Nederlandsch-Indie, waar Nederlandsche tolkantoren zijn.

2. behoud en uitbreiding der bestaande vrijstelling van inkomende regten voor voortbrengselen van den Indischen Archipel.

3. beperking der heffing van uitgaande regten tot een maximum van 6°/. en tot artikelen die geheel of bijna uitsluitend voor het verbruik buiten den archipel bestemd zijn, en daardoor vrijstelling, zooveel mogelijk van den Inlandschen handel.

4. onmiddelijke opheffing van het verschil van in- en uitgaande regten wegens de vlag en wegens de plaats van herkomst of bestemming van het schip.

5. trapsgewijze afschaffing van het verschil van inkomende regten, gegrond op certificaten van Nederlandschen oorsprong of bewerking der goederen.

6. behoud en uitbreiding der bestaande vrijstelling van inkomende regten voor grondstoffen, gereedschappen en werktuigen ten dienste van landbouw, mijnontginningen, scheepvaart, en fabriekwezen.

7 behoud, met wijzigingen, van een hoog inkomend regt op *wijn* en *gedistilleerd*, op *tabak* en *sigaren* en op *gambier*; dit laatste alleen voor Java en Madura, en van verbod of hoog regt op *Opium* en *zout*.

8. overigens algemeene heffing van een inkomend regt van 6°/. van de waarde.

9. eindelijk, afschaffing van entrepôt, verscheeps- en waaggelden.

B.

De Willemsbrug te Batavia.

De wijze waarop de Waterstaat werkt, verdient de algemeene bewondering.

Men oordeele.

Een noodzakelijk gekeurd herstel heeft den druk beganen Willemsbrug nu reeds gedurende meer dan ander half jaar aan het algemeen gebruik onttrokken. De kosten van herstel zijn van de zijde der Regering op ƒ 24.000 geraamd geworden, doch bij de uitbesteding toonde een aannemer zich tot het werk genegen voor een som van ƒ 11.000.

De vrees dat voor dien prijs de brug niet kon worden afgemaakt, en dat het beducht te kort op den aannemer noch op zijne borgen kon worden verhaald, heeft, na lang beraad, eene tweede uitbesteding uitgelokt.

Het werk werd daarbij aangenomen voor ƒ 24.000. Doch thans protesteert de eerste aannemer, die beweert niet in verzuim te zijn; de Regering protesteert ter zake van onaangevangen werk, en de tweede aannemer begeert tot het zijne te worden toegelaten. Adviezen worden ingewonnen en uitgebragt, doch aan de Willemsbrug wordt niet gewerkt.

De ontwikkeling van dit netelig vraagstuk kan welligt wederom anderhalf jaar duren, en het komt ons daarom in het algemeen belang doelmatig voor, dat men inmiddels *doe*, wat toch eenmaal *gedaan moet worden*, te weten dat men de brug *herstelle*.

Tot dat einde brenge een ieder ter dezer plaatse een offer bij, naar de mate van zijn verlangen om de brug spoedig in gebruik te hebben.

Het gezamenlijk bedrag dezer giften worde alsdan der Regering aangeboden met verzoek, daaruit de *Willemsbrug* te doen herstellen, als blijk van Batavia's ondubbelzinnige *bewondering* voor het *Tegenwoordig Bestuur*.

B.

Ingezonden Stukken.

Goede raad aan den schrijver van: *Eene vraag uit Banda*, voorkomende in de Soerabaijasche Courant van Zaturdag den 1en December 1860 no. 192.

In de Soerabaijasche Courant van Zaturdag den 1 December 1860 no. 192 komt voor een artikel, getiteld: „Eene vraag uit Banda, waarin de schrijver artikel 81 van het reglement op het beleid der Regering tot grondslag zijner verhandelingen en redeneringen, die kant noch wal raakten, nemende en bewerende dat cumulatie van regterlijke met andere administratieve of niet regterlijke betrekkingen op een ambtenaar of persoon hier te Banda zeer nadeelig is op den gang van het regt en aanleiding geeft tot influenseren, den lezer aanvankelijk doet vermoeden, dat hij eene geheele organisatie van de regterlijke magt hier te Banda op het oog had, doch eindelijk ten besluite van zijn betoog de vraag oppert, of het niet goed of beter zoude zijn, den geheelen Raad van Justitie te Banda te supprimeren en een gepromoveerd officier van Justitie (dat is zeker een gegradueerde dien de schrijver hier bedoelt) alhier aan te stellen. Een openbaar ministerie ter plaatse aanwezig waar geen Raad van Justitie meer gevestigd is! Waarlijk iets koddigers en omgerijmders kan men moeijelijk uitdenken.

Wij willen ons echter niet in gissingen gaan verdiepen om te weten, waar eigenlijk de schrijver met zijne vraag naar toe wil, evenwel kunnen wij ons niet terug houden hier eene vraag aan den anoniemen schrijver te doen. Hij zegt: „De Resident bezit hij eenige regtskennis, kan steeds invloed uitoefenen op de meeste leden. „De Leden in den Raad van Justitie Banda zijn volgens de formatie buiten den President, zes in getal waarvan ieder even als de President eene stem heeft. Wij keeren het door den schrijver veronderstelde geval om en zeggen: de Leden, bezitten zij allen of eenigen hunner eenige regtskennis, kunnen steeds op den President en ook op hunne medeleden, die weinig of geene regtskennis bezitten, invloed uitoefenen. Wij vragen nu den anoniemen schrijver: waar is nu de invloed grooter, bij den President, die eenige regtskennis bezit, of bij de Leden, die niet ontbloot zijn van eenige regtskennis?

De anonieme schrijver vraagt of het niet beter ware dat alle gewigtige zaken werden afgedaan te Ambon, zoo als zulks in der tijd geschiedde voor de Publicatie van 29 April 1824, waardoor men dan niet zoude behoeven te vreezen, door niet deskundigen in het ongelijk te worden gesteld. Wij willen ook hier in geen onderzoek treden of en zoo ja, in hoe verre eene hervorming van het regtswezen hier te Banda wenschelijk zoude zijn, doch wij geven den anoniemen schrijver het volgende in bedenking. De vonnissen in strafzaken van den Raad van Justitie te Banda — met uitzondering van die over: 1 Misdaden, door ambtenaren begaan in de waarneming van hun ambt; 2 Aanmatiging van gezag, door personen, die met geene ambten bekleed zijn, en 3: Het verzetten tegen het openbaar gezag en het plegen van dadelijkheden tegen hetzelve, waarover de Raad van Justitie te Amboina en het Hoog geregtshof van N. I. respectivelijk en met uitsluiting van alle anderen bevoegd zijn te oordeelen, vide artikel 9 van het reglement op de zamenstelling en de Regtsmagt van de Raden van Justitie, de Regtspleging voor dezelve en het bestuur der Policie in de Moluksche eilanden (staatsblad 1825 no. 39) als mede artikel 165 van het Reglement op de Regterlijke organisatie en het beleid der Justitie in N. I., zijn allen onderworpen aan de revisie van den Raad van Justitie te Amboina, waarvan slechts uitgezonderd zijn: 1 De vonnissen, waarbij de schuldigden, zoo het Europeanen of met hen gelijk gestelde personen zijn, worden verwezen tot eene boete van ƒ 200 of eene gevangenzetting voor niet langer dan zes maanden, zonder meer; en zoo het Inlanders, Chinezen, Mooren of andere vreemde natien zijn, tot eene boete van ƒ 100 of veertig rottingslagen dan wel kettingslag, om aldus aan de gemeene werken ter arbeid gesteld te worden voor den tijd van een jaar, — en 2e. De vonnissen tegen perkeniers in hunne bijzondere betrekking van perkeniers gewezen, houdende condemnatie tot een boete van of schadeloosstelling van niet meer dan ƒ 100 of tot eene tijdelijke suspensie van het eigen beheer, niet te bovengaande den tijd van drie maanden; vide artikel 17 van bovengemeld Reglement (staatsblad 1825 no. 39). In alle civiele zaken, waaronder ook zaken van overtreding der Reglementarie bepalingen begrepen zijn, valt hooger beroep aan het Hoog geregtshof van N. I. van de vonnissen van den Raad van Justitie te Banda, houdende condemnatie tot een hooger bedrag dan ƒ 500 met uitzondering van vonnissen bij defaut gewezen, wanneer namelijk de gedaagde niet gecompareerd is of gecompareerd zijnde, op den tegen hem gedanen eisch niet heeft geantwoord en van alle dispositien of willige condemnatien, zie artikel 40 en 74 van meergemeld Reglement staatsblad 1825 no. 39) Er zijn dus waarborgen genoeg dat alle gewigtige zaken van deze plaats door het het Hoog geregtshof van N. I en door den Raad van Justitie te Amboina, waar Meesters in de regten als President en leden zitting hebben, kunnen worden afgedaan, of zou de anonieme schrijver misschien wenschen, dat alle zaken, die niet vatbaar zijn voor hooger beroep of revisie, zoo als hierboven is aangetoond, ook daarvoor vatbaar werden gemaakt? Wij zullen niet verder uitweiden over het al dan niet raadzame van eene zoodanige voorziening, noch ook over het doelmatige van den maatregel om den toestand van het regtswezen in deze Residentie terug te brengen tot dien, zoo als die bestond voor de Publicatie van 29 April 1824, maar wij vragen den anoniemen schrijver alleen dit: indien de regtsbedeeling in de Residentie Banda, zoo als hij wil beweren, zoo gebrekkig is en eene hervorming behoeft, of hij dan zou denken, dat het voorstel tot zoodanige hervorming, voor hij er nog aan dacht, niet zou zijn uitgegaan van den Raad van Justitie te Amboina, aan wien de meeste vonnissen in strafzaken van hier ter revisie zijn opgezonden of van het Hoog geregtshof van N. I. hetwelk ingevolge artikel 157 van het Reglement op de Regterlijke organisatie in het beleid der Justitie in N. I. als opperste regtbank in deze gewesten belast is met het toezigt op de bedeeling des regts in geheel Nederlandsch-Indie en met de zorg dat die bedeeling behoorlijk en onvertogen plaats hebbe en welk Hof voorzeker niet gebreke zoude zijn gebleven de noodige voorstellen aan de Regering te doen tot voorziening in de leemten en gebreken, indien het uit de processale stukken, welke van den Raad van Justitie te Banda onder de oogen van het Hof gekomen zijn, daartoe aanleiding mogt gevonden hebben?

Wij willen geenszins ontkennen, dat het wenschelijk zoude zijn dat de regterlijke magt, zoo wel hier te Banda als overal elders wierde uitgeoefend door gegradueerde personen, maar wij twijfelen ook niet dat zulks met geen geringe kosten voor den Lande gepaard zoude gaan. De schatkist heeft nog meer andere en duurdere pligten te vervullen; er is nog zooveel en meer dringends in Moederland en Kolonien te doen; zaken die vrij wat meer om het lijf hebben dan eene hervorming van het regtswezen te Banda.

Wij willen daarom den anoniemen schrijver den goeden raad geven om met zijn voorstel tot hervorming van de regterlijke magt te Banda nog wat te wachten en daarmede eerst dan op het à propos te komen, wanneer in alle andere en meer dringende behoeften van Moederland en Kolonien zal zijn voorzien.

Maar er is toch nog iets, dat niet afhankelijk is van de schatkist, hier bestaat een groot gebrek aan goede praktizijns, op wien de geschilvoerende partijen bij de verdediging hunner zaken zich met volle vertrouwen op hunne kunde en bedrevenheid in regtszaken verlaten kunnen. Daar de anonieme schrijver toch zoo een groot belang stelt in eene goede en prompte regtsbedeeling in de Residentie Banda, zoo zal hij toch wel de weinige kosten niet ontzien om in die lang gevoelde behoefte te voorzien, hetzij door een of twee hunner alhier te doen vestigen en te salarieren, of wel ze nu en dan, wanneer het noodig mogt zijn, op zijne kosten en voor zijne rekening van Java of elders herwaarts te ontbieden en wij raden heeren praktizijns, waar ook gevestigd, aan om niet lang op zich te laten wachten, wanneer zij door den anoniemen schrijver daartoe mogten aangezocht of uitgenoodigd worden, want ofschoon hun salaris wel niet heel dik en vet zal zijn, zoo kunnen zij toch, voor het gemis aan eene rijke belooning, eenige vergoeding vinden, door nu en dan de notenperken te gaan bezoeken, of een pleiziertogtje derwaarts te maken, vooral naar het perk Orang datang, op een berg gelegen, waar zij bij het genot van het onovertreffelijk mooi en grootsch gezigt op den Vuurberg, Neira, en omliggende plaatsen, zee en eilandjes, misschien ook een heerlijk en smakelijk dejeune zullen vinden, hetwelk de anonieme schrijver, ter wille van eene goede regtsbedeeling in deze Residentie, toch wel niet in gebreke zal blijven aldaar voor hen in gereedheid te laten brengen, met de noodige transportmiddelen voor de heen-en terugreis.

N. N.
en
N. N.

Banda neira, den
30 Maart 1861.

NEDERLANDSCH INDIE.

BATAVIA.

De mail sluit morgen, den 2den dezer.

Wij woonden ll. Maandag avond het tweede Concert bij, hier door Signor *Agostino Robbio* gegeven.

Hoezeer het publiek niet zeer talrijk was, gaf het vele blijken van belangstelling, en wijdde de tusschenpozen aan eene levendige bespreking van 's kunstenaars spel, zijne rigting, zijn smaak.

Gelijk het pleegt te gaan bij het optreden van zoodanige apparities voor een publiek, dat slechts zelden in de gelegenheid komt, als kunstregter een oordeel uitebrengen — zoo ging het ook hier.

De Heer Robbio had in de zaal verscheidene opgetogen bewonderaars, die men, met een glimlach van zalige verrukking op het gelaat, met ligte hoofdbuigingen alle bewegingen van den wonderman zag volgen.

Eene andere cathegorie werd gevormd door dezulken, die met schouderophalen doch op zeer stelligen toon bevestigden, dat het Vieuxtemps niet was. Eene waarheid — gelijk Hildebrand met juistheid opmerkt — die reeds door het affiche buiten allen twijfel gesteld word.

Nog anderen, en onder hen scharen wij ons, beijverden zich, het schoone en loffelijke in de voordragt van den virtuoos optemerken en op prijs te stellen, zonder evenwel in blinde vervoering over het hoofd te zien wat haar ontsierde.

Wij zien in den heer Robbio een kunstenaar van een onmiskenbaar genialen aanleg, die zich eene hooge mate van vaardigheid heeft verworven en zijn instrument volkomen meester is. Zijn toon is breed en frisch: de voordragt der zangpassages uiterst teeder en liefelijk. Maar die liefelijkheid wordt wel eens te veel bejaagd door overdreven en geaffecteerde kunstgrepen, zoo als: het afbreken der melodie door korte rusten tusschen elke twee noten, terwijl dan de strijkstok

veel beteekenend door de lucht wordt voortbewogen; de onophoudelijke *rubato's en ritardando's* en vooral de wegstervende point d'orgue's op het slot der phrases. Dat de italiaansche zanger zoo zingt is niet te veranderen of zelfs anders te wenschen. Maar de violspeler mag hem daarin niet op den voet volgen: zijne kunst is onderworpen aan regels die men, vooral in Holland, niet gaarne te zeer uit het oog ziet verliezen.

Wij erkenden dat de heer Robbio eene verbazende vaardigheid bezit en met alle moeijelijkheden spot: maar dat hij ons altijd-door wil verbazen, dat hij overal moeijelijkheden aanbrengt en inlascht, die aan den totalen indruk afbreuk doen; dat hij ons overstelpt met pizzicato's in de linkerhand en eene zee van onmogelijke sons flutes; dat hij eindelijk geen avond de viool nederlegt, zonder ééns achter de kam en ééns achter de linkerhand onder aan de toets te hebben gestreken, dit noemen wij niet »spotten met de moeijelijkheden", maar veeleer *spotten met de kunst.*

Gedurende de maand April is in de Spaarbank ingebragt geworden. . . . . *f* 18036,30.—
en daaruit teruggenomen. . . . . . . » 57146,95.—

Op Ult. April beliepen de inlagen van 1170 Inleggers. . . . . *f* 902,561,80.—
en zijn tot dien datum teruggenomen. » 428,518,20.—

Zoodat ingelegd blijft. . . *f* 474.043,60.—

Aangekomen Vreemdelingen.

VAN 26 TOT 30 APRIL 1861.

MARINE-HOTEL. Overste van der Murnt, van de Reede. — J. A. Neijs, van Lampongs. — P. C. Heyblom, van Idem. — Pool, van Soerabaija.

HOTEL DER NEDERLANDEN. T. J. Gibel, van de Reede. — J. J. Stolte, van Onrust. — P. van Pancras Clifford en Echtgenoot, van Samarang. — Meijer en Familie, van Batavia.

JAVA HOTEL. J. A. A. Wolff, van Onrust. — P. C. Thurie, van Idem. — G. C. Le Clair, van Idem. — Uitermark, van Pekalongan. — de Graaff, van Soerabaija. — C. H. Buschman, van de Reede. — C. H. Pfeiffer, van Idem. — H. Broers, van Idem. — Salverda van Bulderen, van Bandong. — Koning, van Idem. — Loots, van Idem. — Anten en Echtgenoot, van Soerabaija. — W. Vogel en Echtgenoot, van Idem. — J. Hardes, van de Reede. — Visser, van Idem.

HOTEL DES INDES. Maddo, van de Kaap. — Walland en familie, van Siak. — Wetters, van de Reede. — van der Wulp, van Idem — van der Star, van Idem. — Haaijengraff, van Idem.

HOTEL WILLEM II. G. E. Stere, van Nieuwe Diep. — Lie Sieu Koat, van Tjandjoeng West. — Reineke, van Soerabaija.

Aangekomen Passagiers te Batavia.

VAN 27 TOT 30 APRIL 1861.

Met de N. I. stoomb. Prins van Oranje, Kapt. J. Prins, de heer de Graaff van Soerabaija.

Met de N. I. stoomb. Palembang Packet, Kapt. J. F. Scheel, de hh. Gallas, Heijblom, Neijs, mevr. Zubli met 1 kind en de jongeheer Ronkes van Telok Betong.

Met het N. I. stooms. Ambon, Kapt. W. Vogel, de hh. Anten en echtg., Pool en dochtertje, Reijncke, J. A. de Bruijn en echtg., Dappert, Kervel, Wilson, Young, Bouwmeester, J. B. Drossaers, E. de Jong, Veeckens, Clifford en echtg., Welters en Oudhoff mejufvr. H. Salet met 1 kindje, Pangeran Sumbaga Oelan (staatsgevangene) benevens Z. M. troepen van Soerabaija via Samarang.

Vertrokken Passagiers van Batavia.

VAN 27 TOT 30 APRIL 1861.

Met het N. I. stooms. Koningin der Nederlanden, Kapt. E. Lewis, de heer T. Stavers naar Samarang.

Met het N. I. stooms. Padang, Kapt. A. Guijot, de Offc. van Gez. Greiner en Brummer, 2de Luits. Polanen Petel en Stavers, de hh. J. C. H. Scharff, J. H. Meijer, J. J. ten Siethoff, A. H. Holdert, J. Koppers, C. F. A. Sperhak en echtg., Tijl, echtg. en 4 kinderen, Hamel, Mesman, Buijs, ten Cate, Johannes, Anemaet MacMillan, mejufvr. ten Siethoff en Z. M. troepen naar Samarang en Soerabaija.

Met het N. I. stooms. Oenarang, Kapt. S. van Hulsteijn, mejufvr. H. van Schendel naar Samarang.

Samarang, 26 April. Ten behoeve der noodlijdenden in de residentien Soerakarta, Bagelen en Banjoemaas is tot en met heden te Samarang ontvangen *f* 36,036.57.

Ten behoeve der noodlijdenden in Nederland is van af den 19den t/m heden ontvangen *f* 741.—.

— Onze stadgenoot de Heer E. Constant heeft ons ll. Dingsdag wederom een zeer genoegelijken avond verschaft, met eene Goochel-Soirée, opgeluisterd door de voortreffelijke, hoewel wat zwak bezette hoornmuziek van het 5de Bataillon Infanterie.

Een paar jaren vroeger was de Heer Constant adjudant onderofficier kapelmeester bij het 9de Bat., van waar hij gepasporteerd zijnde, het door bijna geheel eigen oefening zoover heeft gebragt, dat hem, als prestidigitateur zoowel hier als elders uitbundige toejuchingen bij alle zijne toeren — waaronder zeer moeijelijke — zijn te beurt gevallen.

Doch niet alleen om zijne energie — waarvan meerdere voorbeelden zouden kunnen worden aangehaald — maar tevens om zijne menschlievendheid heeft de Heer Constant ons aller achting verworven, getuige de door hem gegeven Soirée geheel ten voordeele der noodlijdenden van midden Java.

Het is dan ook te hopen dat de Heer Constant op zijne voorgenomen reis naar de Molukkos, niet in gebreke zal blijven, zich zoo mogelijk ook daar eenige ons minder bekende toeren eigen te maken, ten einde bij zijne behouden terugkomst, ons weder in de gelegenheid te stellen zijn talent te kunnen bewonderen, en Samarang's ingezetenen tevens een genotvollen avond te verschaffen.

— De javaan Pak Karnie, inwoner van de dessa Joemaer, district Kaliwoengoe, begaf zich in den namiddag van den 12den dezer, vergezeld van zijn vierjarig kind met name Sapin, naar de rivier Blorong. Op de plaats gekomen, plaatste hij zijn kind aan den rivierkant, en ging toen zelf heen om zich te baden. Naauwelijks daarmede bezig zijnde, keerde hij zich plotseling om, en zag dat zijn kind niet meer op de plaats was waar hij het had nedergelegd. Na lang zoeken, gelukte het den *onverschilligen* vader zijn kind in het midden der rivier dood terug te vinden. Het kind had denkelijk gespeeld en was bij ongeluk in het water gevallen, zonder dat de vader die in de nijbijheid was zulks ontwaard had.

— Vier Javanen met name Nakidin, Kerto, Pak Monah en Ongodiwongso, begaven zich op den 20sten dezer met het doel om padie te snijden, naar de sawahs van den modin Ilham, gelegen in de dessa Gigago, perceel Saijoona. Verschrikt door het zware onweder, staakten deze vier personen hun arbeid en zetteden het op een loopen, — den koers nemende naar hunne respektive woningen; — doch naauwelijks vijftien passen van de plaats verwijderd, werden zij allen door den bliksem getroffen, met het gevolg dat de javaan Kerto en de javaansche jongeling Ongodiwongso, aldaar dood bleven liggen, en de anderen zwaar verzengd zijn geworden.

(*Sam. Adv. bl.*)

Soerabaija 18 April. Heden nacht is ten huize van den Heer Koose, waarschijnlijk door zijne eigene bedienden, poging tot brandstichting gepleegd; brandbare stoffen waren blijkbaar tot dat doel op een der bovenkamers bijeengelegd. Gelukkig is zulks spoedig ontdekt.

Door den schout Oosterweghel, die dadelijk ter plaatse aanwezig was, zijn nog heden nacht de vermoedelijke daders gearresteerd.

Soerabaija 19 April. Heden morgen is ter hoogte van de Passar Kapoetran, een paard met een bendie op den haal gegaan met het ongelukkige gevolg, dat twee Javaansche vrouwen zijn overreden geworden, waarvan de eene vrij erustig gewond onmiddelijk naar het Stadsverband is overgebragt.

— Men meldt ons van Malang.

Zoo ergens op Java het tahon baroe der Javanen gepast gevierd werd, dan mag voorzeker Malang mede genoemd worden.

Alles toch wat blijk konde geven van harmonie, tusschen het Europeesch bestuur in het bijzonder, en tusschen Europeanen en Inlanders in het algemeen, werd daar aangetroffen.

Welvoegelijkheid, gulle gastvrijheid en eensgezindheid vereenigden zich om het feest voor allen, niemand uitgezonderd, aangenaam en behagelijk te maken.

— In het distrikt Djombang (Modjokerto) is dezer dagen een volwassen stier door een tijger aangevallen en deerlijk gewond geworden.

Soerabaija 20 April. Dezer dagen heeft Z. M. stoomschip *Celebes* alhier ter reede door den zwaren stroom tegen het stoomschip *Padang* gestooten.

— Ten Burele van den Resident alhier is heden morgen uitbesteed, de overvoer van houtwerken, zijnde 398 stuks van Boenga naar Pangoot voor *f* 89%. 5011 Idem Idem Batavia en 268 Idem Onrust voor 33%.

(*Soer. Ct.*)

Soerabaija 22 April. Uit Bezoeki meldt men ons dat het gelukt is de gezonken stoomboot *Kraton* weder vlot te krijgen. Dit vaartuig ligt thans in de rivier aldaar en is men bezig het een weinig te repareren, ten einde het naar Soerabaija te kunnen overbrengen.

Saerabaija 23 April. — Door de meer dan twee maanden aangehouden hebbende regens zijn de rivieren in Boeleleng sterk gezwollen geweest: in de rivier van Panaroekan zijn eenige menschen door den stroom medegesleept, een daarvan is in zee gedreven en verdronken, hetzelfde heeft plaats gehad in de rivier van Boengkoelan; in de rivier van Penjastoelan zijn een 1 en een 2 kojangs praauw Majang, te Sumanap te huis behoorende, weggedreven, omgeslagen en totaal verbrijzeld, op een er van bevonden zich twee passagiers, die daarbij zijn omgekomen, hunne lijken zijn niet gevonden. Bij de dessa Patemon heeft eene aardstorting plaats gehad, waardoor drie personen, die aan den voet van den heuvel hunne sawa's bewerkten, bedolven werden.

(*Soer. Ct.*)

Soerabaija, 22 April. Men verneemt dat gisteren avond omstreeks 8 uren vier Europeanen, gekleed in broek en hemd, zich in de woning van een burger hebben gedrongen, en aldaar baldadigheden zouden hebben uitgevoerd, indien zij niet bij tijds uit het huis waren verdreven geworden.

Bij onderzoek is gebleken dat die vier bedoelde personen officieren waren.

Het ware te wenschen dat maatregelen werden genomen tot tegengang van zulke straatschenderij, ten einde vreedzame burgers te behoeden voor dergelijke onaangename bejegeningen. (*Oost-post*)

Banjoemaas. — In den vroegen van den 7den dezer begaven zich negen inwoners van het gehucht Lengkong, behoorende tot de dessa Pegadingan, in de afdeeling Tjilatjap, waaronder vrouwen en kinderen, op een bamboezen vlot in de rivier Tjikawong, om daarmede naar het distrikt Modjenang te verhuizen.

In het midden der rivier gekomen, zonk het vlot, dat te zwaar beladen scheen, met het ongelukkig gevolg, dat 4 volwassen personen en 2 kinderen het leven verloren.

Lampongsche Districten (Maart.) — Van de zeeplaatsen dezer residentie kwamen ter hoofdplaats aan 15 praauwen en vertrokken derwaarts 19 vaartuigen. — Van Java en van plaatsen buiten Java gelegen, kwamen aldaar aan 33 praauwen en vertrokken derwaarts 42 vaartuigen.

De handel was vrij levendig. De verboden uitvoer van zout van Tanara naar de Lampongsche Districten deed den prijs van het artikel hetwelk weinig in de warongs verkrijgbaar was, aanmerkelijk stijgen. Men betaalde voor eene maat, gelijkstaande aan een theekopje, 25 tot 30 centen.

Gedurende de maand Maart jl. werden ingevoerd: 471 pikols rijst; uitgevoerd. *f* 14500 aan zilver, 16 pikols gomelastiek, 310 pikols dammer, 2 pikols koffij, 38 pikols peper, 125½ pikols kapas, 39600 stuks klappernoten.

Op den 4den Maart jl. des avonds te 6 uren werden door de policie bij een Lamponger 20 stuks looden halve gulden stukken achterhaald op het oogenblik, dat hij bezig was om een stuk daarvan tegen centen te wisselen. Het gehouden onderzoek stelde in de gelegenheid de plaats van afkomst der valsche munt te kennen. Onverwijld werd daarvan den kontroleur van Sepoeti kennis gegeven met last om de betrokkene personen te arresteren, en in hunne woningen na te gaan of er meer valsche muntstukken aanwezig waren. — Elf personen werden dientengevolge successivelijk gearresteerd.

In de maand Maart werden afgemaakt: 10 tijgers, 40 rhinocerossen, 37 krokodillen, voor welk een en ander *f* 804 aan premien zijn betaald geworden.

Banda, (Februarij). — Het weder was gedurende de geheele maand zeer onstuimig.

Harde winden, meestentijds uit het N. W. en W., soms overgaande in stormvlagen en vergezeld van aanhoudende zware regens, hebben dagelijks geheerscht en herhaaldelijk alle gemeenschap met de eilanden Aij en Rozengain gestremd.

Vele koortsen en buikziekten hebben zich geopenbaard, waardoor o. a. het bannelings-hospitaal buitengewoon was bezet.

Op ultimo Februarij bedroeg het getal lijders 156 of 25 meer dan op ultimo Januarij. Ook onder de Europesche bevolking was het getal koortslijders in deze maand meer dan in de afgeloopene.

Op vele perken, waar in December en Januarij weinig vooruitzigt op een goeden oogst gedurende 1861 bestond, hebben zich sedert zoo vele vruchten ontwikkeld, dat ook daar een rijke oogst te verwachten is; weshalve men het er voor houden kan, dat zonder buitengewone rampen de inzameling van 1861 die van 1860, hoe aanzienlijk ook, nog zal overtreffen.

Door den vermeerderden aanvoer van Europesche provisien en lijnwaden zijn de prijzen daar aan sterk gedaald. Ook dingding, gedroogde visch en gezouten eijeren zijn voor minder dan de gewone prijzen alhier te bekomen, terwijl zout in zoo groote hoeveelheid werd aangebragt, dat de prijs daarvan tot *f* ¼ is gedaald.

Rijst echter is hoog in prijs gebleven, omdat de aanvoer niet in verhouding staat tot de consumtie. Voor carga rijst werd *f* 9 en tafelrijst *f* 11 à *f* 12 per pikol betaald. Versche visch was gedurende de geheele maand zeer duur en uiterst schaarsch even als pluimvee, terwijl groenten bijna niet bekomen waren.

Ook kanari-olie, vroeger een handelsartikel, waarvan eenige uitvoer plaats had, en dat *f* 15 per kelder gold, is thans niet dan moeijelijk en per flesch te bekomen tegen den prijs van 80 à 100 cents. Sago en klappers waren in deze maand hoog in prijs, een gevolg van de hooge prijzen der rijst. Overigens was in den handel veel vertier en vooral de van Makassar aangebragte goederen vonden, bij meerdere ruimte van geld, gretige koopers.

Timor, (Februarij en Maart). — De gezondheidstoestand liet niets te wenschen over.

De prijzen van rijst en padi waren gemiddeld van *f* 7 tot *f* 8 en van *f* 3 tot *f* 4 per pikol; die van djagong van *f* 2 à *f* 3 per pikol.

In Februarij is aan regten geheven eene som van *f* 2138,77½ en in Maart eene som van *f* 69,51.

Den 18den Maart is te Koepang geweest de Asoepaha (2de hoofd) van het district Mollo (Groot Sonnebait) genaamd Tohve-Naik.

Volgens hem heerschte in het rijk Sonnebait overal rust en liet de keizer niets van zich hooren. In genoemd district werd nog voortdurend met goed gevolg gevaccineerd.

Van Atapoepoe is berigt ontvangen, dat de Leurij van Wahale de to stemming heeft later vragen om menschen uit zijn rijk naar Atapoepoe te mogen zenden ten einde gevaccineerd te worden, welk verzoek is toegestaan geworden. De hoofden uit de binnenlanden van Midden-Timor komen thans vele malen te Atapoepoe en geven vele blijken van vertrouwen.

— Als een blijk van de gunstige stemming der hoofden van Fialarang kan dienen, dat tijdens de feesten wegens het Chinesche nieuwejaar de fettor met een aantal andere hoofden, gevolgd door 200 menschen, te Atapoepoe zijn gekomen en nu zich aldaar gedurende drie dagen aan de uitgelatenste vreugde overgegeven te hebben, zonder dat de minste stoornis plaats had, aan den civielen gezaghebber hun opregten dank hebben betuigd voor zijne moeite om de zoo lang gestoorde rust in hun land te herstellen. Zij verzekerden, dat onder hen hoegenaamd geene vrees meer bestond en ieder binnen zijn land zich vrij kon bewegen, terwijl van de wegen, die sedert jaren onveilig waren geweest, na den vrede met Kowa wederom overal gebruik werd gemaakt. Bij deze huldebetooning boden zij hem eenige geschenken aan, bestaande uit twee karbouwen, een varken, kippen, suikerriet, pisang en andere vruchten, welke van den kant van den civielen gezaghebber met eenige tegengeschenken zijn beantwoord.

(*Jav. Ct.*)

OFFICIELE BERIGTEN.

BEKENDMAKING.

Ingevolge bekomen last, wordt bekend gemaakt, dat Zijne Excellentie der Gouverneur-Generaal gewone audientie zal verleenen op Maandag den 6den Mei 1861, des morgens te negen uren, aan het gouvernements hotel te Rijswijk.

Belanghebbenden gelieven hunne aanvragen om audientie, onder duidelijke bekendstelling van namen en titels, te rigten aan den ADJUDANT VAN DIENST.

BUITENZORG, den 26sten April 1861.

De Majoor-Adjudant,
R. F. DE SEIJFF.

Bij beschikking van Zijne Excellentie den Minister van Staat, Minister van Kolonien, 20 October 1360, La. A, No. 2, is aan van den Oost-Indischen ambtenaar, met verlof in Nederland, W. H van der Horst, laatstelijk adsistent-resident van Gorontalo, (Moluksche eilanden) verleend eene verlofsverlenging voor den tijd van zes maanden.

Bij missive van Zijne Excellentie den Minister van Kolonien van 21 Februarij 1861, La. A, n.. 9/208, is aan het Indisch bestuur medegedeeld, dat de heer dr. H. A. Bernstein geneesheer aan het partikuliere gezondheids-etablissement te Gadok, belast met het doen eener reis in het belang van natuurkundige onderzoekingen naar Nieuw Guinea enz., is benoemd tot ridder der vierde klasse der orde van den Rooden Adelaar van Pruissen.

Civiel Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit 's lands dienst, met behoud van regt op pensioen, de predikant bij de evangelische gemeente te Batavia J. J. Scheuer.

Verleend:

Een tweejarig verlof naar Nederland, wegens ziekte, aan den resident van Riouw, J. H. Tobias en aan den eersten onderwijzer aan de gouvernements tweede lagere school te Weltevreden, H. W. C. de Roock.

BIJ DE ALGEMEENE SECRETARIE.

Benoemd:

Tot derde kommiezen, de klerken bij dat bureau H. C. A. van Eldik Thieme en J. T. Latuparisa, met bepaling, dat de laatstgenoemde als zoodanig wordt toegevoegd aan den secretaris van den Raad van Nederlandsch-Indie.

Geplaatst:

Ter algemeene secretarie, de derde kommies bij dat bureau M. L. W. Welker, thans toegevoegd aan den secretaris van den Raad van Nederlandsch-Indie.

Gesteld:

Ter beschikking van den directeur der kultures, de ambtenaren der tweede klasse voor de burgerlijke dienst in Nederlandsch-Indie L. C. E. Kniphorst, F. G. A. van Delden en A. J. Voet.

BIJ DEN RAAD VAN JUSTITIE TE PADANG.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, wegens vertrek, als lid, G. P. de Neve.

Benoemd:

Tot lid, R. G. Hoffmann, majoor der infanterie.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE BANJOEMAAS, VOOR DE SCHOOLZAKEN TE POERBOLINGO.

Tot leden, E Baijn, adsistent-resident van de afdeeling Poerbolingo en W. K. F. Valck Palm, kontroleur der eerste klase bij de landelijke inkomsten en kultures te Poerbolingo.

BIJ DE SUBCOMMISSIE VAN ONDERWIJS TE BANDA.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, het lid, K. F. van Lengen, kapitein militaire kommandant aldaar, onder dankbetuiging voor de door hem als zoodanig bewezene diensten.

Magtiging Verleend:

Tot de uitreiking aan den partikulieren apotheker C. H. W. Gregorovius, eener acte van toelating tot de uitoefening der artsenijmengkundige practijk te Cheribon.

Militair Departement.

Ontslagen:

Op zijn verzoek, eervol, uit Z. M. militaire dienst, de eerste luitenant der artillerie A. K. Brondgeest.

Opgave van het bedrag der ingetrokken koperen munt en der ingewisselde en vernietigde, alsmede van de nog niet ingewisselde recepissen bedoeld bij art. 18 der wet van Mei 1851 (Nederlandsch staatsblad no. 75), afgekondigd bij de Indische publicatie van 21 Augustus 1851 (Indisch staatsblad no. 62).

Kopergeld.

Naar Nederland verzonden ter realisatie	f	18,812,798
In Indie na onbruikbaar te zijn gemaakt verkocht	„	4,429,856
Te Soerabaija tot staven versmolten en doorgekapt	„	1,369,244
In Indie in de depots	„	8,232,777
	f	32,811,675

Recepissen.

Serie van	In omloop gebragt.	Ingewisseld.	Blijft in omloop.	Van de ingewisselde zijn vernietigd.	Van de ingewisselde zijn Aangehouden.
f 1	f 2.110.730	f 2.013 576	f 92.154	f 2.018.576	f —
5	4.197.995	4.103.940	91.055	4.103.940	—
10	4.428.030	2.987.790	1,410 260	2 987.790	—
25	4.227.825	1.292 375	2.935.450	1.292 375	—
100	8.756.100	8.528.800	227.600	8.528 800	—
500	2.879.000	2.765.000	144.000	2 765.600	—
	f 26.600.000	f 21.696.481	f 4 903.519	f 21.696.481	f —

Ter ordonnantie van den Gouverneur-Generaal:
De Algemeene Secretaris,
A. Loudon.

ADVERTENTIEN.

Britsch-Indië.

Pinang, 3 April. Aan de stukken betrekkelijk de wetgeving der Malacca-landen, ontleenen wij het volgende

De heer Sconce begint met te zeggen, dat toen Malacca definitief aan het engelsche gouvernement overging, de geheele streek langs de kust van dien naam in districten was verdeeld onder de oude benamingen van de hollandsche regering en dat de pachter verpligt waren aan het gouvernement tienden van de jaarlijksche productie af te staan. De meerderheid der begiftigden besloot om der O. I. Compagnie haar regt op de tienden en al wat hiertoe verder betrekking had, af te staan, en de Compagnie verbond zich om ieder hunner een jaarlijksche toelage in plaats daarvan te betalen, zoolang Malacca een Engelsche bezitting bleef, en, in gevalle deze streek in handen eener vreemde mogendheid overging, hun of hunne erfgenamen die regten wederom over te dragen. Er ontstond veel beweging over, dat men dit land als eenvondige leenen wegschonk. Om alle mogelijke zwarigheden desbetreffende weg te nemen, werd er voorgesteld, deze landen als staatseigendom aan te merken, door de overeenkomst, om de tienden wederom over te dragen aan hen die een jaarlijksche toelage ontvingen, in het niet zeer waarschijnlijke geval van den afstand van Malacca aan een vreemde mogendheid, te vernietigen en de bezoldigden te beschouwen als vaste posten der kroon. De Gouvernements tienden van het binnenlandsche district Nanning, bevattende omstreeks 240,000 acres, waren niet door het Nederlandsche Gouvernement afgestaan.

Kortelijk zamengevat, schijnt de zaak aldus: Het hollandsche gouvernement, in de plaats tredende van de eerste maleische vorsten dezer landen, waren meesters van den grond, handhaalden het regt onder de maleische wet om het land te bezetten en te ontginnen, onderworpen aan de betaling van een tiende der jaarlijksch opbrengst aan 't gouvernement, en tevens om het land dat gedurende zekeren tijd onbebouwd gelaten werd, aan den oorspronkelijken eigenaar te doen vervallen. De Engelschen traden in al de regten hunner voorgangers, en thans zijn al deze leenlanden aan de kroon overgegaan. Zij die in het bezit waren van ontgonnen land onder afstand van tienden, ten tijde van den afstand aan het engelsche bestuur, behielden ze zoolang zij ze bebouwden en de tienden betaalden. Maar van 1827 af — toen de maleische en hollandsche wetten ingetrokken en de Engelsche ingevoerd werden, — was het regt van bezetting en ontginning niet meer voldoende. Het plaatselijk bestuur gaf zich van tijd tot tijd moeite om de bezitters van dergelijke oude nederzettingen over te halen, beschreven regten aan te nemen; maar met zeer luttel gevolg. Ten laatste werd in 1839 door de Indische Wetgevende magt een besluit genomen, waarbij de bezetting der gronden en de inzameling der aan het gouvernement te betalen renten in de Straits Settlements werd geregeld. In de Pinanglanden waren van het begin der inbezitneming af aan stukken gronds als eenvoudige leenen weggeschonken. Maar korten tijd voor de uitvaardiging der genoemde acte was er een verandering ontstaan in de koloniale staatkunde en werd het wenschelijk beschouwd alle gronden, die in den vervolge van de O. I. Compagnie werden verkregen, binnen een zeker aantal jaren te beperken. Zoo zouden er woeste en boschgronden ter ontginning worden uitgegeven tegen betaling van hooge rente voor 20 jaren, die naderhand voor 30 jaren verlengd konden worden. Deze beperkende maatregel, genomen in een tijd, toen het raadzame van het wegschenken der kroonlanden in leen door het Opperbestuur ten volle werd erkend en toen op die wijze in de koloniën gronden konden worden verkregen, werd door de bevolking der Straits-Settlements zeer ongunstig ontvangen. De poging om hem in Malacca in werking te brengen mislukte, en zoo sterk was de tegenstand in Pinang en Singapore, dat het gouvernement in 1845, bij een proeve om bezitters van gronden zonder geschreven overeenkomsten te noodzaken deze aan te nemen en de omzet van kapitaal in landbouwondernemingen uit te breiden en aan te moedigen, het noodig achtte bekend te maken, dat in den vervolge woeste gronden in Pinang en Singapore verkocht zouden worden tegen matigen prijs.

Thans heeft het gouvernement naar wij vernemen, besloten ook Malacca in dit voorregt te doen deelen, en het doel van het wetsvoorstel des heeren Sconce is alle hinderpalen weg te nemen, die de verandering van uitgegeven gronden in eenvoudige leenen in den weg staan.

(*Pinang Gazette* 6 *April*)